

INLEIDING

De schepping van de wereld is slechts een onbelangrijk gebeuren in een enorme kosmische werkzaamheid. Wij kunnen misschien teruggaan tot een eerste oeratoom, een eerste explosie. Dit echter zijn alles zuiver stoffelijke verschijnselen. Wij weten met zekerheid, dat van af het ogenblik der vorming, het eerste ontstaan van lichtdruk, het eerste ontstaan van massa en snelheid, grote krachten in het Al bezielend zijn opgetreden. Zij zijn misschien niet alle in alle opzichten de onmiddellijke representanten van het groot-Goddelijke, maar vervullen toch in hun speciaal scheppend aspect de wil en het plan van de Schepper zelf.

In deze cursus zullen we verschillende onderwerpen behandelen, die alle weer in meer of mindere mate teruggrijpen naar deze grootkrachten. Voor de aarde is het niet zo belangrijk hoeveel van die krachten er zijn, hoe eigenlijk precies hun samenwerking is en hoe de kosmische verhoudingen liggen. Voor de mens is eerder hun directe inwerking van groot belang. Dit heeft de mens dan ook wel begrepen en er zijn een aantal merkwaardige aanwijzingen te vinden in b.v. de heilige boeken en ook in de astrologie.

Men spreekt wel eens van 12 grote engelen; men spreekt van 12 apostelen; later van 12 sterrenbeelden en van de 12 huizen van de horoscoop. En zelfs wanneer wij de Tien Geboden ontleden en wij, nemen de verklaring daarvóór mee op, dan zouden wij die tien ook nog tot twaalf kunnen uitbreiden.

Het getal 12 speelt een enorm grote rol. Of dit alleen maar toeval is, betwijfelen wij. Wij kunnen natuurlijk niet precies en met zekerheid zeggen, dat al deze indelingen in 12 nu zijn voortgekomen uit een vooropgezet plan. Wel lijkt het ons zeker dat het begrip van de 12 grote Heersers (althans voor deze aarde grote Heersers), die achtereenvolgens optreden als leiders van de ontwikkelingen, de mensheid hebben genoopt dit getal met een bijzondere eerbied te beschouwen. Ook in de esoterie vinden wij het getal 12 als een belangrijk punt, terwijl de astrologie niet anders kan dan juist met haar 12 huizen het menselijk leven te omschrijven.

In deze eerste lessen willen wij trachten de verhoudingen duidelijk te maken, die op dit ogenblik krachtens de nu optredende Heerser, Aquarius, op aarde gaan heersen. Het is niet de bedoeling om tot prognoses over te gaan.

Een ontleding van allereerst het optreden van deze Heerser en diens invloeden is belangrijk. Zo worden de tendensen begrijpelijk, die u nu onmiddellijk ondergaat. Maar daarmee kunnen wij niet volstaan, zodat in de verdere onderwerpen wordt getracht een ontplooiing van het geheel in meer kosmische zin te geven. Het geheel hopen wij af te ronden en te besluiten met een deel, dat wij Kosmologie hebben genoemd, waarin wij de kosmische verhoudingen trachten te schetsen en daarmee ook de plaats van de aarde en de mensheid in het scheppingsplan.

LES 1 - DE HEERSCHAPPIJ VAN AQUARIUS

Op het ogenblik dat deze rede wordt uitgesproken heeft een kosmische Heerser, die door de mens wordt vereenzelvigd met het sterrenbeeld Aquarius, zijn macht reeds geopenbaard.

Ik spreek over deze macht als "hij", mannelijk, maar het is moeilijk te zeggen welk geslacht wij eraan moeten toekennen. Aquarius is een invloed, een entiteit. Maar deze kan niet worden

omschreven als mannelijk, vrouwelijk of onzijdig. Zij is een doordringende kracht in de kosmos, die voor een groot gedeelte zou kunnen worden vergeleken met het ontstaan van velden (dus stralingskrachten), waarin bepaalde fijne materiedeeltjes zich bewegen en afwijkingen veroorzaken, terwijl ook vaak sterren daardoor tot een andere actie worden gebracht. In deze zin is Aquarius dus in de eerste plaats een ruimtelijk verschijnsel.

Wanneer de aarde onder de invloed valt van deze Aquarius, dan betekent dit eveneens dat het gehele zonnestelsel met alle planeten ook deze zelfde invloed ondergaat. Het resultaat is, dat in de astrologie normale werkingen van b.v. Mars, Venus, Saturnus enz. een ietwat andere tendens krijgen en het geheel der gebeurtenissen zich onmerkbaar - maar toch belangrijk - wijzigt. Naarmate de tijd verdergaat, zal de heerschappij van Aquarius op aarde meer merkbaar moeten worden. Want de traagheid, zowel van het menselijk denken als die van de ontwikkeling der levende vormen, maakt het niet mogelijk deze nieuwe toestand als bij toverslag te manifesteren.

Daarnaast moet rekening worden gehouden met het feit dat ook andere stralende krachten en velden nog hun impulsen en invloed naar de aarde zenden. Er is op dit ogenblik niet slechts sprake van Aquarius. Het is slechts voor een zeer korte periode, die misschien een paar duizend jaar bedraagt, dat een groot Heerser absoluut geweld uitoefent op aarde. Verder is het steeds een samenwerking, waarbij - naarmate de aarde en de zon zich door de ruimte verplaatsen - de ene Heerser zijn macht ziet slinken en de tweede zijn macht ziet groeien.

Naast het stoffelijk aspect ook het geestelijk te bezien is, naar ik meen, moeilijk. Wat kunnen wij zeggen van een geest, die voor zichzelf eigenlijk een reeks wetten is? Die in wezen een bepaalde mentaliteit is, maar gelijktijdig een prikkel tot zeer bijzondere, ontwikkelingen? Zoals eens in een ver verleden een soortgelijke kosmische Heer er de aanleiding was tot het ontstaan van de eerste cellen op aarde. Later was een andere de oorzaak van het eerste leven. En nog later weer een andere, die de eerste niet meer geheel aan zijn instincten gebonden mens, voortbracht. Het is moeilijk deze dingen te beschrijven.

Laat ons stellen, dat in Aquarius een beeld leeft, dat wij ten dele althans in menselijke woorden kunnen interpreteren. En deze interpretatie is voor deze dagen belangrijk genoeg, want zij geeft u, althans redelijk een verklaring voor al, wat er rond u gebeurt. De gevoelswereld, die eveneens wordt beroerd, heeft zoveel verschillende reactiemogelijkheden, zoveel verschillen van beleving, dat ik slechts zeer voorzichtig en onder groot voorbehoud enige aanduidingen over daarin voorkomende werkingen durf geven. Laat ons dus beginnen met een poging een karakterschets te geven van deze nieuwe Heerser, die de aarde beïnvloedt.

Aquarius is in de eerste plaats een geestelijke invloed. Hij legt niet de nadruk op de stoffelijke bereiking. Hij werkt bij voorkeur met energie, niet met eenvoudige middelen. Hij is een kracht, die b.v. elektriciteit en atoomwetenschap in feite, goed gezind is. Hij voelt voor het werken met de krachten van de zon, het magnetisme, dat ontstaat door het voortsnelen van sterren en planeten. Hij interesseert zich niet voor de zuiver stoffelijke opbouw. Zijn denken en daardoor ook zijn invloed op het menselijk scheppingsvermogen is etherisch en ontbeert voor een zeer groot gedeelte elke menselijk logische of menselijk redelijke samenhang. Hij is een schenker van energie, maar ook van geestelijke kracht. Want door zijn intensifiëren van alle hogere trillingen - ook dus in de werking van de zon b.v. - vergroot hij de gevoeligheid en de mogelijkheid van menig schepsel. Hij maakt een communicatie mogelijk, waarin gedachten een hoofdrol zullen spelen en het woord slechts secundair wordt. Hij brengt een gevoeligheid teweeg, waardoor de geaardheid van stoffen a.h.w. wordt aan gevoeld en niet meer moeizaam moet worden vastgesteld. Een soort clairvoyance, waardoor bestaande condities worden erkend, voordat zij materieel zijn vastgesteld.

Het is duidelijk, dat een dergelijke inwerking voor de huidige mensheid zeer vele en vaak ontstellende veranderingen met zich kan brengen. Het is echter niet genoeg alleen deze eigenschappen te omschrijven. Want Aquarius is breed van denken. Hij kent geen voorbehoud. Hij is een tegenstander van alle wetmatigheid. In de reeks van kosmische krachten zou ik hem haast de meest anarchistische willen noemen. Hij houdt niet van gebondenheid en samenhang, wetend dat daardoor de persoonlijke ontwikkeling en de mogelijkheid tot plotselinge mutatie

beide beperkt worden. Hij wenst, dat men vrij is en daardoor brengt hij een voortdurend verzet tegen elke band, vaak ook een onredelijk verzet. Hij tracht alles terug te brengen tot zijn geestelijke betekenis en zal proberen alle stoffelijke gebruiken en alle stoffelijke wetten a.h.w. te onderschatten, iets wat heel veel moeilijkheden veroorzaakt.

Aquarius kent b.v. het dogma niet. Hij is antidogmatisch. Hij stelt, dat men alleen waarheid kan vinden, als men die ook innerlijk geheel kan ondergaan. Hij zegt, dat het zinloos is bepaalde stellingen aan te hangen, alleen omdat je niet beter weet of - erger nog - omdat het zo gemakkelijk is. Hij is revolutionair. Als hij de nadruk soms sterk op het mediamiek aspect in de wereld legt, dan is hij daarnaast ook wijsgeer. Maar ook hier weer onconventioneel.

Zijn invloed op de sterren is al eveneens wat instabiel. Hij begint over het algemeen koel, nuchter en terughoudend. Aquarius kan zich b.v. kenbaar maken in een langzame teruggang van een temperatueurgemiddelde, maar hij laat het maar zelden tot een werkelijke ijstijd komen. Hij wil n.l. niet de activiteit van een ster of een zon zonder meer opvoeren. Hij wil energie hebben, die op een juist ogenblik, desnoods; explosief, kan worden geopenbaard. Het gevolg is, dat zowel stoffelijke als geestelijke toestanden aan heel wat schokken onderhevig zullen zijn.

Men kan de ontwikkelingen van Aquarius nimmer zien als een geleidelijke of langzame weg. Er is de vaste innerlijke ondergrond, dat is waar, maar hij is niet in staat diezelfde geleidelijkheid naar buiten over te brengen. Hij is beheerst, maar tot op zekere hoogte. Na deze beheersing als ondoelmatig te hebben erkend erkent hij geen enkele beperking meer.

U ziet, in deze karakterschets is Aquarius niet alleen maar de bringer van licht en van goed en van liefde, niet alleen de stichter van het duizendjarig rijk. Hij kan dit niet zijn. Want hij is maar een schakel in een voortdurende ontwikkeling, die niet alleen uw zon maar vele zonnen en daarom ook vele planeten omvat. Zijn taak is het brengen van vooruitgang, een positief geestelijke vooruitgang. Maar hij kan deze nooit door een absolute harmonie of een absolute overwichtigheid brengen. Er moeten voortdurend tegenstellingen zijn.

En juist in zijn tegenstellingen heeft Aquarius ook wel eens een minder prettige werking. Want deze zelfde Aquarius, die zo buitengewoon positief is waar het energie en geestelijke werkingen betreft, zal - als een tegenstelling moeten worden geschapen - tot een "laissez faire" overgaan. Hij bevordert dan lusteloosheid en prikkelbaarheid. En dat zijn toestanden, die - voor de doorsnee-mens althans - minder aangenaam zijn.

Het begin van zijn heerschappij kenschetst zich wel in het bijzonder, naar ik meen, door het toenemen van de lusteloosheid. Als wij een vergelijking maken tussen de belangstelling van de mens voor de gemeenschap enz. zoals die nu is en ongeveer 500 jaren geleden, dan zien wij dat het menselijk aspect meer en meer is verloren gegaan en dat de werkelijke belangstelling langzaam maar zeker eerder overgaat in een belangstelling voor bepaalde hypothesen.

In de oude tijd hebben wij zeker ook wel rust gekend, natuurlijk. Maar een rust, die bedrieglijk was. Want toen waren er voortdurend plotseling opkomende nieuwe sociale systemen en nieuwe godsdienstige concepten. Toen was er voortdurend een haast agressief en vooral materieel streven. Want de vorige periode was op het materiele gericht. Vergelijk dat met nu. Zeker, men ontwikkelt vele dingen, maar in feite is er in bijna 50 jaren geen werkelijk nieuwe ontdekking gedaan. Alles wat b.v. de moderne atoomchemie aangaat, die men ziet als "de" bereiking van de laatste jaren, werd in feite reeds ontwikkeld in de jaren van 1890 tot 1910. Een groot deel van de huidige verbeteringen zijn inderdaad niet meer dan dat: het ontwikkelen van reeds bestaande leringen. Vele van de vernieuwingen in de medische wetenschap betekenen niets anders dan een teruggrijpen naar een oude, tijdelijk verworpen, volkswetenschap. Waarschijnlijk omdat men anders geen uitwerking meer zag, meende men ook dit te moeten beproeven.

De doorsnee-mens houdt zich in deze dagen met politiek slechts dan bezig, als het niet anders kan. Hij ziet politiek als iets, wat je gebruikt om je eigen mening te doen gelden, of - als het nu direct moet - desnoods om te gaan stemmen. Maar zeker niet als iets, waardoor je probeert de verantwoordelijkheid voor je medemens te dragen. De theorie is nog dezelfde, natuurlijk; maar de praktijk is anders geworden. Hij spreekt over de rechten van de mens en hij gelooft,

dat het voldoende is er over te spreken. Vandaar dat dezelfde instantie, welke die rechten van de mens heeft opgesteld, op het ogenblik méér leden telt die er géén rekening mede houden, dan leden die werkelijk al deze rechten zowel in hun interne rechtspraak als voor de wereld aanvaarden.

In de kerken zien wij hetzelfde: lusteloosheid. Zeker, er is leven; maar dat is eerder organisatorisch. Het ligt niet op het vlak van inkeer en van vernieuwing. En één bijzonder kenteken, dat in de laatste jaren steeds duidelijker wordt, is de stem die zegt, dat alles wel goed zal komen, dat het zo erg niet is en dat je per slot van rekening toch niet met het allerergste rekening moogt houden. Een typisch verschijnsel van de negatieve Aquarius-inwerking is ook de opstandigheid, die in steeds grotere mate kenbaar wordt. Zij kan onder hetzelfde aspect worden ondergebracht. Want ook hier is zelden iets positiefs. Neem b.v. de opstand in Algerije. Niemand weet wat hij wil; men weet alleen wat men níét wil. Datzelfde blijkt met heel veel stakingen, met acties van vakbonden enz. het geval te zijn. Men weet wel wat men niet wil. Maar wat men werkelijk verlangt, dat weet men niet of durft het zich niet te realiseren.

Dit negativisme is nodig. Want de oude vormen en de voortdurend verdergaande materiele ontwikkeling hebben de, mens vastgesmeed aan een vast stelsel, een vaste methode van denken. Zij hebben het hem a.h.w. onmogelijk gemaakt nieuwe concepten in zich te laten opkomen zonder dat hij zich meteen schuldig voelt. Slechts een toenemende onverschilligheid en toenemende doelloosheid kunnen de mens losmaken van het bestaande. Daarom lijkt het ons in vele gevallen dat de eerste verschijnselen, die Aquarius voortbrengt, negatief zijn. Of ze het wérkelijk zijn, is echter een grote vraag. Want indien wij eenmaal het oude zover hebben gewijzigd, dat wij openstaan voor de nieuwe tijd, dan blijkt die inwerking van buitengewoon groot belang te worden in positieve zin.

De mens, die in deze dagen werkelijk voor lichtende krachten openstaat, ontvangt heel wat meer kracht en energié, dan hij gerechtigd zou zijn te verwachten.

De mens, die in deze dagen eerlijk en oprecht zoekt naar een nieuwe waarheid, vindt voor zichzelf denkbeelden, die hij misschien nu nog angstig terzijde schuift of zelfs verwerpt, omdat ze niet passen in het gangbare wereldbeeld, maar die voor die mens een directe stap vooruit kunnen betekenen in de richting, van een volledige geestelijke bewustwording.

Ik weet dat er b.v. zeer vele mislukkingen en zeer veel bedrog op occult gebied en elk ander terrein zullen zijn. Maar deze mislukkingen geven tevens aan, dat er toch een pogen en een streven bestaat. Het feit dat er bedrog is betekent, dat er een behoefte is. Hoe negatief die verschijnselen ook lijken, ze kunnen in hun uitwerking voor de mens die daarvoor openstaat, even positief zijn.

Laat ons trachten oen beeld te krijgen van wat Aquarius in verschillende bijzondere aspecten betekent. Daarvoor kiezen wij allereerst het meest belangrijke: de esoterie.

Aquarius geeft de mens de mogelijkheid zichzelf te kennen. Hij geeft deze mogelijkheid in stoffelijke zowel als in geestelijke zin. Hij scheidt een steeds verdergaand realisme, dat op den duur in staat is afstand te doen van allerhande dromen en idealen. En toch geeft hij gelijktijdig een voldoende idealisme om niet te vervallen in versuffing en afstomping. De mens, die zichzelf wil kennen, moet eerst afrekenen met de waan en wel allereerst - omdat dit het meest belangrijke is - met de waanvoorstelling die hij omtrent zichzelf heeft. Hij moet zichzelf leren erkennen. Aquarius geeft daartoe de middelen. Aquarius scheidt omstandigheden, waarin de mens zichzelf kan beproeven, waarin hij zich kan realiseren waar hij tekort schiet en waar hij mogelijkheid van slagen heeft. Aquarius maakt geen verwijten. Hij geeft niet een zware schuldenlast en een zondenbegrip, maar hij constateert eenvoudig fouten en tekortkomingen, trekt daaruit conclusies, en maakt verbeteringen mogelijk. Want hij denkt in zekere zin technisch, ook in esoterische zin.

De mens, die in deze dagen de esoterische ontwikkeling nastreeft, zal tot zijn verbazing ontdekken, dat steeds weer zijn verwachtingen worden beschaamd. Want wat hij denkt te bereiken, bereikt hij niet. Maar daarvoor in de plaats verkrijgt hij steeds andere krachten en andere vermogens. Niet de illusie van de mens maar de wáárheid stelt Aquarius voorop. En

daardoor zal de mens, die niet blijft vasthouden aan zijn eigen beeld van wat noodzakelijk en begeerlijk is, onder Aquarius' leiding zichzelf leren kennen.

Ook in de wereld wordt het belang anders gelegd. Waar eens de materiële norm de meest belangrijke was en het theologisch dispuut ongetwijfeld een van de meest interessante zaken van het leven, is op het ogenblik alles verslapt en afgevlakt. Er is geen prikkel meer om te gaan discuten, disputeren en debatteren. Neen, men heeft de behoefte om te overdenken. In plaats dat men zich in de eerste plaats naar buiten openbaart, geeft Aquarius de mogelijkheid om de wereld te absorberen en te vergelijken met het eigen "ik". Realistisch, zeker, door de afwezigheid van vele schone idealen, zelfs die omtrent wat de mens eigenlijk is. Maar juist daardoor ontstaat de mogelijkheid tot het erkennen van de ware geestelijke kracht; ja, zelfs van de ware goddelijke Kracht, die in de mens bestaat.

Aquarius is een esoterisch positieve factor, omdat hij door de vele verwarringen die hij in de wereld schept ook vele beproevingsmogelijkheden geeft. Daardoor maakt hij het voor de mens eenvoudiger om een zekere inwijding te verkrijgen. De inwijding, die Aquarius geeft, kan in drie verschillende richtingen worden ervaren. Hij geeft een inwijding in de waarde van het geluk, in de krachten en achtergronden van het leven en een inwijding in de werelden van de geest. Deze drie gebieden kunnen zonder meer worden betreden. Geen enkele mens, die enige tijd onder Aquarius' heerschappij leeft, is in staat deze gebieden geheel van zich af te schuiven. Men moet ze erkennen; zij zijn belangrijke en levende delen van het bewustzijn.

Het bestaan van een inwijding op de drie voornoemde bases betekent ook, dat inwijdingsleer belangrijk wordt. En deze inwijdingsleer moet zich meer en meer gaan baseren op de praktische aanwijzing, waarmee men zelf experimenteert. Waarbij men uit duizend mogelijke proeven er misschien een vindt, waarin men slaagt, maar daaruit dan ook innerlijk een nieuwe wereld en een nieuwe mogelijkheid opbouwt, een nieuwe bewustwording.

Laat ons dus stellen, vrienden, dat de werkingen van Aquarius in esoterisch opzicht moeilijk kunnen worden overschat. De feiten op de wereld zijn op het ogenblik ongeveer als volgt:

Er zijn een aantal esoterische scholen, die van toenemend belang worden naarmate de mens meer naar een redelijke en aanvaardbare verklaring zoekt van zijn eigen bestaan en het doel van zijn leven. Hij geeft bovendien aan de mensheid de behoefte om de godsdienst mystiek maar ook redelijk te beleven en zo te komen tot een persoonlijk contact met het Goddelijke. Hij gaat de godsdienst hervormen en haar van vele uiterlijkheden terugbrengen tot een reëel, innerlijk bestaan. Hij ontdoet de politiek, hij ontdoet de uiterlijkheden van economie, van welvaart enz. van hun schone masker. Hij toont ze, zoals ze werkelijk zijn. En hij dwingt de mens ertoe ook hier realistisch te denken en niet meer te geloven in grote machten of wezens, die hoger zijn dan hijzelf. Hij geeft de mens door zijn inwijdingen verantwoordelijkheid te dragen.

De vragen, die aan de hand van deze inwijdingen worden gesteld, wil ik trachten kort te omschrijven.

Wáár geluk is een zekere voldoening over hetgeen je bezit, plus de zekerheid dat je meer kunt verwerven. Dit geldt op elk terrein. Bovendien is voor waar geluk de zekerheid noodzakelijk, dat men niet beperkt of gebonden is, noch de gevangene is van een systeem of van een bepaalde levensduur, waarbij de dood alle verdere mogelijkheden zou afsnijden.

Inwijding in de geest en de wereld van de geest.

Hoe gevoeliger de mens wordt en hoe groter de spanningen, waaronder hij verkeert, hoe groter zijn mogelijkheid is om bepaalde z.g. paranormale aspecten in zich op te nemen. Als hij de rede voldoende terzijde kan stellen om deze te ondergaan, krijgt hij contact met wat men nu nog noemt de andere wereld. Het resultaat is, dat men bij een toeneming van de sensitiviteit deze gave meer en meer op de proef zal stellen en in de beproeving daaromtrent meer en meer werkelijk weten vergaart.

Het contact met de werelden van de geest zal in Aquarius' periode zeker niet langer zijn een hypothese, of een geloofspunt, maar een zekerheid. Dat deze zich nu reeds ontwikkelt, blijkt uit de vreemde wijze, waarop bepaalde sekten ontstaan en ook die, waarop bepaalde

spiritualistische groepen zich ontwikkelen. De keer naar het kerkelijke, die vele van deze groepen hebben genomen, wordt langzaam maar zeker ongedaan gemaakt. Er zijn groepen, die zich in hartstochtelijke hysterie verzetten tegen elk realisme. Zij zijn het, die u verkondigen dat het Koninkrijk nabij is, die de bijbel uit zijn verband rukken of andere heilige boeken mishandelen om aan te tonen, dat zij de enigen zijn, die gered worden van het ontstellend gebeuren. Maar zij, die reëel denken, beseffen meer en meer dat het aanvaarden van persoonlijke verantwoordelijkheid, het persoonlijk beseffen en persoonlijk weten de enige uitweg vormen. De verklaring van het contact met het hiernamaals kan nooit liggen in een openbaring, die van alle rede gespeend is. Zij moet gezocht worden in de samenwerking tussen mens en geest, zelfs tussen mens en God. En deze samenwerking kan alleen ontstaan, als het nuchter, redelijk element van Aquarius meer en meer ingrijpt en gelijktijdig de controle op het contact met de geest, ook van menselijke zijde, steeds beter mogelijk maakt.

U ziet, dat deze wijze van inwijding directe resultaten geeft.

De esoterische inwijding geeft een vergroting van persoonlijke harmonie met mensen, met dieren, ja, met alle krachten, die maar denkbaar zijn en persoonlijk kunnen worden aanvoeld. Hieruit vloeit voort, dat de mens intenser deel wordt van het leven, dat hij met grotere intensiteit en grotere waardigheid leeft en dat hij juist hierdoor een steeds groter deel van het Al begrijpt en in dit begrip waarheid vindt. Het is voor de mens belangrijk, dat hij zich oriënteert in een wereld, waarin genoemde invloeden hem steeds meer aan het bestaan van zijn wereld doen twijfelen of deze wereld tonen in gevaar te zijn.

Laat ons daarom trachten de verschillende tendensen te ontleden, die vooral in deze beginperiode van Aquarius op aarde optreden.

Ik noemde reeds prikkelbaarheid. Prikkelbaarheid echter, die gepaard gaat met besluiteloosheid. Dit betekent dat op het ogenblik vele ontwikkelingen voortgaan, ongeacht wat de mens in feite wil of zegt te willen. Een groot gedeelte van de wereld wordt op het ogenblik niet meer feitelijk geregeerd door mensen en menselijke gedachten, maar door eenmaal opgestelde thesen en door cijfers, die volgens een vaste formule worden samengevoegd en toch geen werkelijke betekenis hebben, als b.v. statistieken. Verder, concepten omtrent hetgeen mogelijk of noodzakelijk is en de paar eisen die de massa stelt, ongeacht de gerechtvaardigheid daarvan. Dit betekent dat alle instanties, die op het ogenblik bestaan, evenals alle politieke problemen en politieke spanningen, economische wantoestanden, evenwicht en verhoudingen, zich nog enige tijd verder moeten ontwikkelen.

De mens beseft, dat dit niet goed is en niet redelijk is. Hij ziet daarin zelfs vaak de wereldondergang aangekondigd. Als wij echter reëel moeten zijn, dan is een wereldondergang niet het antwoord op deze problemen. Men kan wel een deel van de wereld vernietigen, maar men kan daarmee nooit een plotselinge verandering in bestaande tendensen of in bestaande ontwikkelingen veroorzaken. Het gevolg is, dat wij voor alles mogen verwachten, dat bestaande instellingen zullen worden aangetast. Dit is dan geen veeg teken, geen negatief teken, maar het is alleen een bewijs, dat de vernieuwing gaat doorwerken.

Er zijn op het ogenblik bepaalde dingen op de wereld, die - hoe belangrijk ook en hoe goed ook in hun wezen - toch in zekere zin paradoxaal zijn. In een United Nations waarvan de doelstelling is de samenwerking binnen het forum van alle belangrijke staten in de wereld om de vrede te bewaren, kan b.v. een twist als die tussen oost en west niet worden geduld, zolang beide partners het recht van veto hebben. Een volledige democratie is echter niet aanvaardbaar, want dan zouden vele kleine staten een te grote invloed krijgen op hetgeen de grote willen doen. De logische oplossing hiervan is, dat vooral de grote staten beperkingen zullen maken t.o.v. hun samenwerking met de U.N.O. ofwel zullen uittreden. Het is logisch, dat waar de Ver. Staten de grootste invloed hebben op de U.N.O. en de vergaderingen op haar grondgebied plaatsvinden, zij één van de laatste grote staten zal zijn om dit te doen.

De uittreding uit de Ver. Naties van Rusland niet alleen te verwachten en een logisch gevolg van de huidige toestand, maar tevens het begin van een stabilisatie. Want onderhandelen is gemakkelijker in onafhankelijkheid dan in de openbaarheid voor een forum van vele kleinere, bij wie je je aanzien moet ophouden. Op dezelfde wijze mogen wij het systeem zien van b.v.

de steun aan onderontwikkelde gebieden. Hoe mooi en begerenswaardig deze op zichzelf is en hoe nuttig en belangrijk evenals de U.N.O., toch zullen we moeten toegeven, dat op den duur ook hier processen gaan optreden, die krankzinnig zijn. Hier wordt vaak steun verleend, die in feite eerder schadelijk is dan goed.

Als men in een landbouwstaat plotseling fabrieken gaat bouwen, doet men de daar nog bestaande economische verhoudingen geheel en al ontsporen. Het is duidelijk, dat ook dit niet verder kan gaan. Het feit, dat een dergelijke steun wordt gegist als een recht i.p.v. dat het wordt verworven door een ijverig zelfstandig werken en streven, is eveneens een factor, die het verlenen van die steun op het ogenblik al tot een twijfelachtige hulp maakt. Indien u de ontwikkeling verder volgt, zult u ontdekken dat steeds meer die steun wordt teruggetrokken ofwel gebonden wordt aan de eis, dat bepaalde gebieden zich aan eigen verplichtingen houden. Dreigingen om met het politiek evenwicht te blijven spelen worden steeds minder belangrijk, naarmate de machtsstrijd zich op een ander terrein dan dat der U.N.O. gaat concentreren.

Een ander punt is het gebrek aan samenwerking bij belangrijke proefnemingen. En nu denk ik hier evengoed aan b.v. de bestrijding van kanker, het; onderzoek van de werking der hersenen, het onderzoek van de bestrijding van tumoren enz. als aan het ruimteonderzoek, nieuwe methoden tot energie winning, mijnbouw enz. Al deze methoden blijken door bepaalde landen wel aardig te worden ontwikkeld, maar zij kunnen niet geheel aan de behoeften tegemoetkomen. Het is logisch, dat men meer en meer tot samenwerking zal overgaan. In het begin aarzelend, dat is waar. Maar als alleen de grote staten gezamenlijk in staat zijn om werkelijk een nederzetting op de maan te vestigen, dan zullen zij tot die samenwerking moeten besluiten. Als de mensheid van bepaalde kwalen alleen verlost kan worden door een internationale samenwerking, is het dwaas om zozeer op eigen superioriteit te blijven staan, dat men anderen zijn medewerking weigert of - wat nog erger is - de directe medewerking van anderen afwijst.

Als wij de toekomst bezien, dan moeten uit de huidige verhoudingen reeds een groot aantal spanningen ontstaan. Spanningen zowel op internationaal politiek als op economisch terrein, maar ook b.v. wat ziekten betreft. Wij kunnen op het ogenblik constateren, dat sedert 1944 reeds 17 epidemieën van gemuteerde viri en bacteriën over de wereld zijn getrokken. Tot nu toe gelukkig met weinig fatale gevolgen, vooral in de westelijke wereld. In het oosten zijn veel slachtoffers gevallen. Maar het is lang niet zeker, dat het hierbij blijft. Een A-griep en een B-griep kunnen wel eens door een longaantastend virus worden gevolgd. En dan zal alleen door samenwerking nog iets zijn te bereiken.

De omstandigheden, die Aquarius medebrengt, zijn niet werkelijk negatief, ook al zoudt ge misschien een dergelijke kwaal, die de wereld begint te overspoelen, in de eerste plaats als negatief willen beschouwen. Want alleen door deze kwaal kan een samenwerking worden afgedwongen. En waar een samenwerking op bepaalde gebieden mogelijk is, zal men ook verder gemakkelijker tot eenheid, tot ruimheid van denken en tolerantie kunnen komen.

De mens zelf in deze dagen wordt wel in zeer sterke mate het slachtoffer van de spanningen rond hem. U voelt in de eerste plaats uw grote onzekerheid, niet alleen met betrekking tot de atoombom naar ook b.v. in uw verhouding met de burens en het al of niet juist zijn van de indeling van uw eigen leven. U twijfelt vaak aan de doelmatigheid van hetgeen u doet of misschien aan de juistheid en de eenheid in uw eigen huis. U hanteert allerhande maatstaven, maar u bent niet in staat u volledig te oriënteren. U meent, dat dingen anders zouden moeten zijn, maar u ziet niet hoe ze in feite mogelijk kunnen zijn volgens uw inzichten en uw wensen. Het is duidelijk, dat die groeiende ontevredenheid, de prikkelbaarheid en misschien ook het "laisser faire" dat op het ogenblik nog heerst, op den duur zullen moeten plaatsmaken voor een ernstige poging die problemen op te lossen. Want u zult op een gegeven ogenblik uw huiselijke omstandigheden en mogelijkheden moeten herzien. U zult op een bepaald ogenblik uw geestelijke of uw stoffelijke taak op een enigszins andere wijze moeten gaan volbrengen, want zo gaat het niet meer. U moet uw droom van u alleen in te zetten op dit of dat terrein opgeven, want daar heeft men aan u geen behoefte. Maar, elders is er wel een noodzaak, elders heeft men u wel nodig.

U moet uzelf opnieuw oriënteren in de wereld. En dat betekent, dat u voortdurend uw neus stoot. Dat betekent niet alleen dat u b.v. wordt geconfronteerd met moderne kunst, die u eerder kunstenmakerij lijkt, met zang en muziek, die u afstotend toeschijnen, want dat is maar bijkomstig. Maar u wordt meer en meer geconfronteerd met economische maatstaven, met maatschappelijke denkwijzen en normen - vooral onder de jongeren - waarin u zich niet kunt oriënteren. U hebt alleen de keuze tussen een vereenzaming en daardoor een wanhopige strijd, waarin u ten slotte toch het onderspit roet delven en het aanvaarden van andere maatstaven, die misschien wat ruimer en wat lichter zijn, maar die desondanks een even grote vastheid en inhoud geven aan het leven als alles, wat de afgelopen periode aan stoffelijke maatstaven en regels heeft tezamen gebracht.

Op het gebied van recht blijkt steeds meer, dat wetgeving nimmer een bescherming kan betekenen tegen onrecht. Integendeel, juist in de laatste tijd is meer en meer aangetoond, dat recht wordt misbruikt op velerlei plaatsen om eigen inzichten te doen zegevieren, om propaganda te maken enz. Denkt u aan het showproces kortgeleden in Rusland, in Kiev. Of - indien u dat niet zo interesseert - denkt u dan eens aan de paar jongste processen tegen negers in de U.S.A. Denkt u aan de schandalige methoden in West Duitsland, waar iemand voor een vergrijp bijna 3 jaren word vastgehouden, omdat men het zo lastig vond om de juiste procedure te volgen, die een uitlevering tengevolge moest hebben.

Hier hebben wij te doen met onwilligheid of domheid, maar in de meeste gevallen met menselijk vooroordeel, dat wetten misbruikt. Het is niet mogelijk - en dat blijkt hoe langer hoe meer - om werkelijke normen b.v. van moraal en voorschriften vast te leggen. Zoals men b.v. ook zal moeten leren beseffen, dat kuisheid of onkuisheid niet is gelegen in de lengte van de rok of in de vorm van het badpak, dat men draagt, maar in de mens zelf. De nadruk moet steeds meer komen te liggen op het menselijk aspect en daarbij met zin voor de werkelijkheid.

Er moet een recht komen, waarin de intentie van de gemeenschap, zoals misschien door de wetgever onvolledig uitgedrukt, sterker en nadrukkelijker wordt vastgelegd en een grotere vrijheid bestaat in de interpretatie. Maar dat kan weer alleen als men niet is gebonden aan voorschriften. Wanneer men niet in de eerste plaats door een academische graad en studie der wetten tot rechter wordt, maar door een kennis van de menselijke psychologie, van menselijke mogelijkheden, van afwijkingen en van ziekteverschijnselen.

Het is duidelijk, dat daarom het recht eerst verder in verval moet raken, voordat dergelijke wijzigingen feitelijk kunnen worden aangebracht. Ook hier lijkt Aquarius in vele gevallen afbrekend en u zult van heel wat machtsmisbruik en van heel wat dwaze toestanden horen, ook op dit terrein. Wanneer u die dingen ziet, realiseer u dan dat ze vroeger ook bestonden, maar toen niet openbaar werden. Het verschil ligt in 9 van de 10 gevallen in de openbaarheid en zo in de aantasting van het gezag, die daaruit voortvloeit. En dit betekent weer een voortdurende drang tot vernieuwing.

In de economie is Aquarius vooral voor handel en industrie ook al een onplezierig persoon. Zijn invloed gaat de richting uit van de persoonlijke smaak, de persoonlijke traditie. En vooral van de ontkenning van de mode, een zich onttrekken - althans voor een zeer groot gedeelte - aan reclame en suggestie. Want Aquarius is gevoelig genoeg om deze factoren onmiddellijk te herkennen. Het betekent, dat men niet meer kan gaan bouwen op het prestige van: elke twee jaar een nieuwe wagen, elk jaar een nieuw televisietoestel. De fabrikant zal zich moeten gaan aanpassen aan de feitelijke eis van de gebruiker. Hij zal werkelijke diensten moeten gaan verlenen. En dat in een tijd, dat meer en meer de producent en de verkoper menen heer en meester te zijn.

Het is logisch, dat een poging het publiek te dwingen in de oude richting, waarin verkoper en producent het gaarne zouden zien en gaan, moet leiden tot steeds grotere spanningen, mistoestanden en daardoor grotere onrust onder de gebruikers.

Het zou mij helemaal niet verbazen, als we er in het volgend jaar in sommige landen kopersstakingen voorkwamen voor bepaalde artikelen; niet alleen spontaan, maar zelfs georganiseerd. En wanneer dat gebeurt, dan worden er weer reuzeklappen uitgedeeld en dan gaat er heel veel van de hooggeachte welvaart en de sociale zekerheid verloren. Maar daar

staat tegenover, dat de mens dan eindelijk reëel erkent wat zijn taak is: te vervullen een dienende en niet een eisende functie.

Zo zal ook in economische verhoudingen een grote rol worden gespeeld door Aquarius' inwerking. Aquarius werkt b.v. direct tegen elke subsidiepolitiek. Want, zo zegt hij, wanneer ergens een subsidie nodig is, dan blijkt dat er óf niet juist of niet rationeel wordt geproduceerd. Iemand, die iets wil voortbrengen, moet dat op eigen rekening doen; of dat nu aardappelen zijn of luxe-toiletjes. Of hij eenvoudige, laag-bij-de-grondse humor wil geven of Shakespeare wil opvoeren, hij moet ervoor zorgen, dat hij zich zozeer geroepen voelt om dit te doen dat hij bereid is zijn gehele wezen en al wat hij bezit daarvoor in te zetten om het beste te geven waartoe hij in staat is. Ik vrees dat dit b.v. tot schandalen kan voeren voor Nederland o.m. om het Nationaal Ballet. En dat duurt niet, meer zo lang, voor einde 1963. Maar ook tot grote geschillen in vele landen b.v. met de boerenstand en in bepaalde delen van de industrie. Grote geschillen omtrent in- en uitvoerrechten.

Hier hebt u weer iets, waarin Aquarius schijnbaar negatief is. Maar alleen door het doen wegvallen van de z.g. zekerheid, die in feite een vergroting betekent van de nationale schuld, kan Aquarius op den duur de mens ertoe brengen niet te produceren, omdat hij daarvoor subsidie krijgt, maar omdat het nodig is. Niet méér te verbouwen van een bepaald product dan b.v. lonend is. Te komen tot een onderlinge samenwerking en een werkelijke zelfbeperking en onderlinge steun. Want Aquarius denkt coöperatief. Hij wil de mensen zien samenwerken, maar zonder dwang, in vrijheid. Hij wil hen de consequenties van hun eigen daden laten dragen en hun de vrijheid daartoe geven, maar ook de vrijheid om onderling bepaalde risico's te dekken.

Om het eenvoudig te zeggen: Aquarius is een invloed, die b.v. neigt in de richting van het sluiten van verzekeringen, maar gelijktijdig het ontstaan van verplichte verzekeringen tegengaat. Het moet vrijwillig zijn en zo mogelijk in onderlinge samenwerking. Tegen de overheid is Aquarius altijd, want hij is in zekere zin een rebel. Maar dan een rebel, die zijn eigen beste krachten inzet. Laten we dat niet vergeten. De krachten, die Aquarius bezit, worden volledig geuit in dat deel van de ruimte, waarin hij heerst. Veel vollediger dan dit van één der andere heersers kan worden verwacht. En daarom met een veel groter impact, een veel groter doordringingsvermogen, ook reeds in de eerste periode, dan gebruikelijk is.

U leeft in een wereld met vele spanningen. En vele van die spanningen zijn te danken aan het feit, dat Aquarius zijn inwerking steeds sterker doet gevoelen. Maar als u begrijpt, dat deze inwerkingen in feite positief zijn, dat uw aanpassing aan de inwerkingen van de invloeden en gedachtegangen van Aquarius betekent dat u daaruit het goede gewint en dat elk schijnbaar negatief verschijnsel voor degene, die het op de juiste wijze weet te ervaren en in zijn wezen om te zetten positief wordt, dan zult u met Aquarius heel wat minder moeite hebben.

Ten slotte wil ik trachten u op deze avond nog iets te vertellen over een volgens mij ook wel interessant aspect van Aquarius, n.l. in verband met de ruimte.

Aquarius brengt broederschap. Ik heb reeds gezegd: hij is coöperatief. Hij wil een samenwerking, hij wil een gemeenschap hebben. En daar, waar isolationisme bestaat, geeft hij daartoe volledige vrijheid, maar verbindt daaraan ook zware consequenties. Nu moet u zo rekenen: Wanneer Aquarius begint te heersen, dan zullen de gezamenlijke pogingen van de mensen de mens gemakkelijker in de ruimte brengen. Maar in die ruimte en in hetzelfde gedeelte van deze ruimte, dus in het deel dat door Aquarius wordt geregeerd, leven ook andere rassen, andere volkeren op andere werelden. Het is praktisch niet te vermijden, dat zowel de mensheid als deze anderen, gestimuleerd door Aquarius, op onderzoek uitgaan.

Dat zij hun onderzoek in meer positieve contacten en daden gaan omzetten. Het is praktisch niet te vermijden, dat de komende paar honderd jaar contacten brengen met ander leven in de ruimte. Ik vermoed, dat deze contacten bij de eerste geslaagde ruimtevaart, die we zo rond 1980 zullen kunnen verwachten waarschijnlijk, wel zullen tot stand komen. Het is mogelijk, dat men reeds voor die tijd zal moeten toegeven - men weet het eigenlijk wel, maar men heeft het verheimelijkt - dat er reeds niet door mensen vervaardigde instrumenten en voorwerpen op aarde zijn gevonden en (vermoedelijk over een jaar of 5 á 6) in de ruimte zijn aan getroffen.

Hierdoor krijgt de onderlinge verhouding van de mensheid een geheel andere tendens. Als mens verschil je niet zoveel van elkaar, al ben je dan een neger, een Aziaat of een blanke. Maar ge voelt een heel groot verschil tussen uzelf en wezens van een andere planeet, zelfs al zouden ze de wat fabelachtige schoonheid hebben die sommige mensen hun reeds nu hebben willen toekennen. Want dat zijn: de anderen. Dat wil zeggen dat deze contacten, die Aquarius ongetwijfeld brengt, de mensheid eindelijk noopt tot het zich in zijn geheel noemen "wij", als tegenstelling tot het "zij" van andere levensfactoren. Het feit, dat voordat er grote contacten zijn er nog wel wat jaren zullen verlopen, geeft de mensheid de mogelijkheid haar eenheid te bevestigen en gelijktijdig haar in het begin waarschijnlijk bijna hysterische angst en verwachting wat te doen affluwen.

Inderdaad, ook deze factor draagt ertoe bij om na het overwinnen van de beginmoeilijkheden Aquarius' heerschappij tot één van de glorieuze perioden uit het menselijk bestaan te maken. Tot een periode, waarin de mens op aarde zeer waarschijnlijk ook nieuwe kwaliteiten en eigenschappen verwerft en daardoor een geheel andere plaats in de rangorde in het AI kan gaan innemen.

Ik geloof, vrienden, dat ik hiermede voor heden mag volstaan. Maar waar wij ons vanavond voornamelijk hebben bezig gehouden met de uiterlijke aspecten en een omschrijving van Aquarius zelf, zo zal ik een volgende maal gaarne willen ingaan op de innerlijke aarden van Aquarius, de wijze waarop men in eigen leven op Aquarius kan en moet reageren om daarnaast de algehele inwijdingsgang der mensheid, zoals die in de Aquarius-periode door ons wordt verwacht, eveneens te kenschetsen.

Met deze volgende avond zullen wij dan dit eerste onderwerp kunnen voltooien, zodat de derde avond zal zijn gewijd aan onderwerp nr. 2 uit de prospectus.

INWERKINGEN VAN DE GEEST TIJDENS HET BEGIN VAN DE AQUARIUS-PERIODE

Wij, die in de geest leven, hebben uit de aard der zaak een heel andere waardering en geheel ander standpunt, dan de mens die op aarde leeft. We hebben krachtens ons wezen een overzicht over mogelijkheden en gebeurtenissen, die eveneens voor de gewone mens niet is te bereiken, een enkeling uitgezonderd.

Wij moeten dus beginnen met te stellen, dat de inwerkingen van de geest - en ook van degenen die erbij behoren op aarde - zeker niet direct in overeenstemming zijn met wat de mens eigenlijk verwacht. De mens zou van de geest verlangen, willen vragen, dat zij zou ingrijpen om b.v. oorlogsgeweld geheel te voorkomen, wreedheid te beletten, concentratiekampen, rassengeschillen enz. terzijde te stellen. Op dezelfde manier zou u aan een moeder moeten vragen haar kind vooral niet te laten lopen, want het zou zich kunnen stoten en builen zijn pijnlijk. Veel van de strijd, die op het ogenblik op aarde plaatsvindt, wordt door de geest niet alleen beschouwd als nuttig, maar zelfs als onvermijdelijk en noodzakelijk. Wij weten immers, dat de stoffelijke mens met zijn eigen wijze van geloven, van denken, van reageren en de eisen, die hij zo pleegt te stellen aan de wereld eenvoudig niet in staat is tot vernieuwing te komen. De invloed van de geest moet dan ook op verschillende manieren tot uitdrukking worden gebracht, zonder dat hiermede de feitelijke ontwikkeling der gebeurtenissen geheel wordt tegengehouden. Deze moet slechts daar worden gewijzigd, waar dat redelijk noodzakelijk lijkt. Men moet de mens er vooral toe brengen om juister te zien waar het om gaat.

De eerste inwerking, die dus van uit de geest in deze overgangstijd kan worden verwacht, is wel de poging om meer licht in de zaken te brengen, om duidelijker te doen zien wat achter de leuzen, de officiële verklaringen en de communiqués, maar ook achter de uiterlijk zo fraaie maatstaven van eerlijkheid, recht enz. ligt verborgen. En dat kan alleen door er steeds weer zorg voor te dragen, dat in de eerste plaats personen, die niet in het kader der ontwikkelingen passen, worden geremd of zelfs worden verwijderd.

In de tweede plaats door er zorg voor te dragen, dat bepaalde machtsontwikkelingen, die niet wenselijk zijn, worden beperkt.

En in de derde plaats dat hetzij door schijnbare domheid, de bekende 'slip of the tongue' of een andere verspreking, een dwaasheid of een wegvallen van een zorgvuldig bewaarde geheimhouding enz, een zuiverder beeld geeft van wat er feitelijk gebeurt, dan velen op aarde eigenlijk gewent vinden. Ge moet niet vergeten, dat er op het ogenblik maar heel weinig mensen zijn, b.v. in Nederland, die precies weten wat er gaande is met Nieuw Guinea. Dat er maar heel weinig mensen zijn in Europa, die weten wat er politiek op het ogenblik gaande is in de U.S.A. of in Brazilië of in Azië of in Afrika. Er zijn maar heel weinig mensen, b.v. in het oostblok, die precies begrijpen, waarom bepaalde verklaringen steeds worden herhaald.

Door deze "vergissingen" te bevorderen kan men, zo men wil, de waarheid doen vermoeden. Dit is een voorbereiding voor het ogenblik, dat men die waarheden niet meer zal kunnen ontkennen en dus - of men wil of niet - wordt geplaatst voor een werkelijkheid, die allesbehalve idealistisch of fraai is. Dit is een soort voorbereiding op hoofdzakelijk stoffelijk terrein.

In de tweede plaats moet er geprobeerd worden om bepaalde proeven te voorkomen. Zo is er b.v. onzerzijds in de laatste tijd meermalen ingegrepen bij bepaalde explosies. Dat was noodzakelijk. Dat zekere werkingen daarvan misschien vele megatons deden vermoeden betekent nog niet, dat de feitelijke explosie en uitvalwaarde van sommige atoombommen inderdaad die van normaal 1 megaton te boven gingen. Ik noem maar een enkel punt.

Ook de poging om - ondanks alle prikkelbaarheid - enige redelijkheid bij de mens te laten doorklinken, neemt op het ogenblik veel van de kracht van de geest direct in beslag. Men zou dus kunnen zeggen, dat wij voor een belangrijk gedeelte bezig zijn de mens te helpen zo hij het wil stoffelijk zijn voortbestaan mogelijk te maken.

Maar ook geestelijk moeten er voorbereidingen worden getroffen. Want, een mens zonder doel leeft niet. Een stoffelijk doel, een materieel doel, is op het ogenblik niet op een zodanige wijze voorstelbaar, dat het past in de komende verhoudingen. Daarom moeten er reeds nu bepaalde geestelijke centra worden gevormd. Dergelijke centra vorm je o.m. rond bepaalde wijsgeren en ingewijden. Maar die leven meestal ergens aan de rand van een beschaving of zelfs daar, waar men nog moeilijk over een beschaving kan spreken, in de wildernis. Het is dus noodzakelijk, dat ingewijden van verschillende graden onder de mensen worden gebracht. Daartoe zijn er thans velen geïncarneerd. Dit hangt o.m. samen met het werk van de wereldleraar en een deel van hun werk en taak wordt op het ogenblik gecoördineerd door het nieuwe centrum van de Witte Broederschap.

Nu begrijpt u wel, dat wij onmogelijk uit de geest zoveel ingewijden op aarde kunnen zetten, dat de gehele wereld daarop kan drijven; want dan zou de geest in feite de last en de ontwikkeling van de mensheid dragen. Dan zou er een scherpe scheiding komen tussen ingewijden en niet-ingewijden; en dat is niet wenselijk. Daarom wordt van uit de geest bovendien ingewerkt - en meestal sterk selectief ingewerkt - op mensen, die daarvoor rijp zijn. Er worden proeven genomen door seances als deze, maar ook door geestelijke belevingen en gebeurtenissen in kerken, in kloosters, in tempels, waar dan ook, waardoor de gevoeligheidsgraad van de mens wordt vastgesteld; diens vermogen om a.h.w. bovenredelijke waarheid en kracht te aanvaarden. Worden zulke mensen gevonden, dan krijgen ze een soort opleiding. Die opleiding bestaat in het begin in het op hun weg brengen van voor hen noodzakelijke kennis en bruikbare gegevens, hoe onzinnig die voor een ander misschien ook mogen lijken. Hebben ze deze eenmaal wat verwerkt, dan wordt geprobeerd een contact te maken, waardoor ze dus met de géést eigenlijk wat bewuster kunnen leven en werken. Slaagt men daarin - en dat behoeft lang niet altijd op waakbewust vlak te liggen; dat laatste kan zelfs op het vlak van uittreding liggen - dan gaat men ertoe over zo iemand te brengen tot innerlijke belevingen. Belangrijk is daarbij, dat je tracht die mens in zich het grote licht te laten zien. Hij moet ergens een contact hebben met iets, wat voor hem goddelijk is. Dan wordt die mens zo goed mogelijk georiënteerd omtrent zijn eigen vermogens, en dat zijn er heel wat meer dan men zo oppervlakkig zou aannemen. (Wanneer u zich daarvoor interesseert, leest u dan maar eens wat mijn collega daarover in de eerste les van cursus I van dit jaar heeft gezegd.) Het resultaat is, dat op den duur een steeds groter aantal tamelijk bewuste mensen bestaat, die -

wanneer het noodzakelijk wordt - kunnen optreden als een soort coördinerende factor. Ik zou eerder zeggen: als een stof die bepaalde reacties goed doet verlopen.

Zij moeten natuurlijk van uit de geest worden beschermd en geholpen. Zij moeten tot een levenshouding worden gebracht, die al veel meer in overeenstemming is met Aquarius dan de rest van de wereld op dat ogenblik nog kan verwerken. Zij moeten worden gebracht tot een verinnerlijking, waarbij hun eigen geestelijk werken en streven voor hen belangrijker worden dan hun gewone doen en laten, zodat zij hun zaken desnoods zullen achterstellen bij een geestelijk iets. En dat vraagt natuurlijk ook wel heel wat.

De twee genoemde taken zijn wel de belangrijkste, althans voor het menselijk standpunt, want zij zijn onmiddellijk kenbaar.

Soms echter heb je uit de geest en - vooral uit bepaalde hogere sferen - nog een andere mogelijkheid. Met medewerking ook van hen, die nooit mens zijn geweest in hun ontwikkelingsgang en niet in de stof leven is het n.l. soms mogelijk een deel van de atmosfeer te zuiveren. En dan bedoel ik niet speciaal onreinheden in stoffelijke zin maar voornamelijk van gedachteconcentraties. Een gedachteconcentratie, die sterk haat uitstraalt, kan uitermate schadelijk zijn en het denken over een zeer groot gedeelte van de wereld beïnvloeden. Kunnen wij nu een dergelijke directe straling verspreiden, zodat de haat niet meer zo gericht is maar vager wordt, dan vermindert haar invloed op het werelddenken. Kunnen wij er een deel van absorberen, zoveel te beter. Wij proberen dus uit de geest ook nog eens in die gedachteatmosfeer van de mensheid - en ook wel van een deel van de daarbij behorende geest - de negatieve factoren zoveel mogelijk in te kapselen, te verspreiden of zelfs op te lossen. Dat laatste houdt in, dat er altijd een belangrijke strijd zal bestaan tussen de z.g. chaotische of duistere geesten, die tot de mensheid hebben behoord en de meer lichtende; elk eventueel met zijn grotere helpers en krachten achter zich. Het gaat hier dus speciaal om te voorkomen, dat een soort massamentaliteit, een massahysterie ontstaat, die absoluut negatief is.

Verder echter dan het verwijderen van deze al te negatieve inwerkingen, die direct en onmiddellijk vernietigend zouden kunnen zijn, gaat de geest niet, want de mens moet zelf ook nog een trapje kunnen opgaan. De mens moet zelf kunnen aanvaarden wat komt. En wat komt zal in de loop der tijden ongetwijfeld sterk lichtend zijn.

U heeft op het ogenblik te maken met de wereldleraar. Deze Meester doet op aarde een goed voorbereidend werk en vormt - geestelijk gezien - een veel groter krachtcentrum, dan u uit zijn stoffelijke belangrijkheid op het ogenblik zou durven veronderstellen. Dat is echter in het geheel geen wonder. Per slot van rekening; Boeddha was in feite ook maar een schandaal voor zijn omgeving en van invloed op weinigen. En van Jezus had eigenlijk nog niemand gehoord, voor hij goed en wel dood was, behalve dan de mensen in een enkele streek. Maar deze wereldleraar bereidt de zaak weer voor. Want wanneer Aquarius eindelijk deze ressentimenten tegen de vernieuwing heeft overwonnen, dan bestaat de mogelijkheid, dat de hoogste lichtende krachten zich op aarde openbaren - al dan niet stoffelijk - en daarmee de mens helpen een geestelijke vernieuwing tot stand te brengen, die geheel in overeenstemming is met de tijd en met de mogelijkheden. Maar dat laatste is natuurlijk toekomstmuziek en hoort eigenlijk niet direct meer bij de invloed van de geest juist in de overgangperiode. Wat wij echter in deze tijd rond Aquarius' komst volbrengen, meen ik hiermede voldoende te hebben geschetst.

VRIJHEID

Vrijheid is de grootste gave die er bestaat.

Vrij zijn wil zeggen: jezelf zijn.

Maar vrijheid is ook de grootste gebondenheid, die er bestaat. Want het wil zeggen: voor jezelf aansprakelijk zijn en tegenover jezelf aansprakelijk zijn voor al wat je bent en al wat je doet.

Toen de mens werd geschapen, toen de eerste geest in menselijke vorm ontstond, was hij niet vrij. Hij was gebonden aan instincten en aan wetten. Hij werd geleefd en geregeerd. En als

grootste gave werd hem toen vrijheid gegeven. De vrijheid om zelf te denken, zelf te bepalen waar hij zou gaan en hoe hij zou gaan, hoe hij zou handelen.

De mens kon deze vrijheid niet dragen. Hij heeft de vrijheid misbruikt om zijn instincten voortdurend aan anderen op te leggen. En zo werd een wereld geboren, waarin oorlog op oorlog volgde, strijd na strijd ontstond; een wereld vol dwaasheid. Maar toch leerde de mens steeds meer - althans enigszins - vrij te zijn. Hij kwam tot een vrije wereld van denken, die steeds onafhankelijker werd van al, wat hij zich aan gebondenheid moest laten welgevallen. De mens leerde in die gedachtewereld krachten en waarden kennen, die voor hem nog niet bestaan in zijn omgeving, in zijn gebonden wereld.

Maar de moeilijke vraag is dan: Mens, wie bindt je met ketenen, die zo zwaar zijn te dragen? Wie kluistert je aan een sociaal patroon, dat niet verantwoord is? Wie bindt je aan een arbeid, die je niet gaarne verricht?

Wie dwingt je toch steeds, mens? God kan het niet zijn, want God laat je vrij. Hij gaf je een vrije wil en de vrijheid om te leven, zolang je blijft binnen het kader van je eigen wezen en Zijn wetten. En het kan ook de mensheid niet zijn. Want wie kan je dwingen, o mens? Wie kan je dwingen, wanneer je niets begeert en niet vreest?

Wie niet begeert en niet vreest is de meest vrije mens op de wereld. Hem kan geen dictator iets aandoen. Ten hoogste kan hij hem doen overgaan van het ene rijk naar het andere, van de ene vrijheid naar de andere. Niemand kan u dan iets ontnemen, want ge begeert niets. Dat is vrijheid. Vrijheid wil niet zeggen: alles ontberen en alles ontkennen.

Maar het wil zeggen: aan niets gebonden zijn. Wat ge heden bezit, zult ge morgen - zonder ook maar een ogenblik van aarzeling - moeten achterlaten, wanneer uw wezen u zegt, dat het een hinderpaal voor u wordt. En al wat ge aan wetten hebt gevolgd, zult ge morgen misschien moeten verwerpen of in het tegendeel doen verkeren, wanneer ge voelt dat dit goed is, En ge kunt dit doen, wanneer ge zo vrij zijt van begeren en angsten, dat ge de consequenties kunt dragen van het jeezelve zijn, van het vrij-zijn.

En toch is vrijheid een gebondenheid. Want in elke mens en in elke geest leeft ergens iets van God. Er leeft een beeld van een volmaaktheid, van een harmonie, waaraan hij steeds weer wordt herinnerd. Iets wat edel is en schoon. Iets wat rein is, rein als een sterf die flonkert in de nacht. In zien draagt de mens zijn droom van het licht en van het goede en deze droom mag hij niet verloochenen.

Zijn vrijheid is: wat in hen, leeft tot werkelijkheid te maken, waarlijk oprecht en eerlijk. Om harmonie te winnen met het totaal van de gehele wereld en ten slotte riet zijn God Zelve. Maar dan betekent die vrijheid ook dat alt wat hem in dit streven benadeelt, al wat tegen deze kern van zijn verlangen en wezen ingaat, moet worden terzijde gesteld. Vrijheid betekent voor de mens, die bewust is: gebonden zijn aan de God, Die hij in zich kent. Niet omdat hij gedwongen wordt, maar omdat dit het enige is, dat in zijn leven en bestaan, waarde heeft.

Wat baat u de vrijheid, indien ge alles verliest? Wat baat u het gebonden zijn, de eerbiedwaardigheid, het fatsoenlijk zijn, het wetmatig braaf zijn en goed zijn, het gelovig zijn, indien ge daardoor uzelf verliest? Wat baat het u in de ganzenpas te marcheren, indien ge daarmee een weg gaat, die niet geschikt is voor u? Vrij zijn betekent: weten wat het hoofddoel is in het leven en alles in het leven daaraan ondergeschikt maken. Dat wil zeggen: God beleven altijd weer, volgens beste weten en innerlijk kennen. Dat is vrijheid.

Want de vrijheid, die ons is gegeven, is de vrijheid om naar ons eigen verlangen ons wezen te bevestigen en te erkennen in het eeuwige en zo dat te kennen wat men noemt vrede, licht en geluk; of onszelf voortdurend te ontkennen en in een duisternis van waan te lijden, omdat wij immers het licht niet kunnen uitdrijven, dat ons een voortdurende aanklacht is

Vrijheid is het vermogen te kiezen en een eigen doel te stellen op elk terrein. En het is gebonden aan de krachten jeezelf, die je God noemt, die je goed noemt, die je licht noemt.

Vrijheid is het lichtende in ons, dat wij voor onszelf tot werkelijkheid maken.

LES 2 - KOSMISCHE WERKINGEN IN AQUARIUS.

Wanneer wij het woord kosmische werkingen gebruiken, dan is het vaak heel moeilijk daarvan een concreet beeld te scheppen. Ik zal u dus ook deze maal allereerst trachten deze uitdrukking te verklaren.

In de kosmos vindt wat wij noemen het proces der schepping plaats. Dit is in zoverre illusoir, dat het gebonden is aan de waarde tijd, die in zichzelf als een beweging in ruimte zou kunnen worden omschreven. Voor alle doeleinden echter, die wij als mens en als geest in vormkennende wereld kunnen hebben, is het voldoende te stellen, dat van óns uit gezien het scheppend proces zich nog voortdurend voltrekt.

Dit blijft waar, ook wanneer van het Goddelijke uit gezien de schepping ogenblikkelijk en volmaakt is. Spreek ik nu van kosmische processen, dan denk ik hier in de eerste plaats aan werkingen, die direct met de Schepper en de schepping in verband staan.

Wanneer er een verandering plaatsvindt, waardoor b.v. een ander ras tot bewustzijn komt, een nieuwe ster wordt geboren, een oude ster zo gedoofd wordt, dat zij haar invloed doet gelden in een betrekkelijk groot gebied van de kosmos, dan noem ik dit een kosmische werking, omdat:

1. deze gebeurtenissen volgens vaste en voor het geheel der schepping geldende wetten tot uiting komen;
2. zij een voor ons allen kenbare verandering op stoffelijk en geestelijk terrein veroorzaken;
3. in verband kunnen worden gebracht met bepaalde entiteiten; dus wezens die een niet-stoffelijke vorm hebben, misschien facetten van het Goddelijke zijn, maar door ons worden aangesproken als kosmische Heersers, Meesters of Krachten.

U zult dan begrijpen, dat kosmische werkingen in Aquarius wel in de eerste plaats onze aandacht vestigen, op de scheppende processen; n.l. de processen, die zich niet direct door de mens maar door de natuur voltrekken. Deze natuur werkt geestelijk, zowel als stoffelijk en zij kan zeer zeker niet worden geacht onderdanig te zijn aan b.v. de Heer van Aquarius. Wat er alles zou kunnen gebeuren voor deze wereld, staat in het teken van Aquarius. Wat gelijktijdig in dit deel van de kosmos (beter gezegd in deze spiraalarm van het Melkwegstelsel) plaatsvindt, wordt echter voor een groot gedeelte geregeerd door andere en in feite krachtiger, meer omvattende entiteiten.

Hebben wij een vorige maal getracht u duidelijk te maken, dat b.v. de Heerser, die wij met Aquarius vereenzelvigen, een ruimtelijk Heerser is, zo zijn vele werkelijk kosmische entiteiten in de eerste plaats wat wij kunnen noemen geestelijke Heersers. Zij zijn niet gebonden aan plaats, maar werken krachtens harmonische verschijnselen. Deze harmonische verschijnselen kunnen zich dus voltrekken in een enkele mens, in een tot nu toe niet gekend en misschien zelfs geen bewustzijn hebbend ras, in een planeet of zelfs in een groot aantal sterren. Waar een harmonie bestaat met een bepaalde kosmische kracht, zal deze onmiddellijk tot uiting komen, wat zich openbaart in stoffelijke, geestelijke en - ik zou haast zeggen - "zielsverschijnselen". (Het laatste is kort gezegd: een modificatie van het Godsbeleven en van het Godskennen in het "ik", waardoor de kernkracht van het "ik" op een andere wijze en misschien ook meer bewust kan worden ervaren)

Dan gaan wij nu na, welke harmonische verschijnselen en onder invloed van Aquarius kunnen worden verwacht. (Zijn karakter en geaardheid hebben wij een vorige maal uitvoerig behandeld. Wij zullen nu trachten ook te zien wat dit voor de wereld kan betekenen.) Ik wil er uitdrukkelijk op wijzen, dat ik hier niet over die details van deze grootkrachten wil uitweiden. Ik stel dit althans voorlopig en voor dit onderwerp terzijde. De optredende harmonieën zullen altijd worden geuit in tegendelen. Een maximaal vermogen tot liefde betekent een maximaal

vermogen tot haat. Een maximum aan licht betekent gelijktijdig een maximum aan duister als tegenstelling. Elke kosmische kracht, die zich openbaart, is dus in feite een scala van mogelijkheden, die van ons standpunt uit gezien loopt van kwaad tot goed.

De eerste krachten, waarmee wij op dit ogenblik te maken krijgen, zijn ongetwijfeld krachten, die indirect verband staan met een overdreven zelfvertrouwen en daarnaast een overdreven angst. Angst en zelfvertrouwen beide behoren tot wat wij "rechterlijke" krachten kunnen noemen. Er is een scherpe oordeelsvorming. Er kan met deze krachten een uitspraak worden gegeven; er kan verder eveneens door deze krachten een vonnis worden voltrokken. Deze krachten krijgen op het ogenblik meer en meer houvast op deze wereld. Naarmate n.l. bij de mens de angst en de innerlijke onrust stijgen en eveneens zijn neiging tot handelen of tot de verloochening van zijn vrees, zullen de aspecten, die onder deze groot-Heersers en Meesters van recht vallen, op aarde krachtiger werkzaam zijn. Aquarius bevordert daarbij - vreemd genoeg - het wijde, het opene. Daarom kan voor een dergelijk oordeel niet worden gedacht aan een zuiver persoonlijke beleving. Aquarius zelve laat dit niet toe. Altijd weer zullen dergelijke werkingen een zeer groot gedeelte van de mensheid of een zeer groot gedeelte van de onder de heerschappij van Aquarius vallende planeten en sterren gelijktijdig treffen.

De feiten

Op het ogenblik wordt een waanzinnige strijd om de macht gestreden. Politiek gezien is een praktisch fataal evenwicht ontstaan. Beide grootmachten op deze wereld zijn in het bezit van wapens, waarmee zij de gehele wereld kunnen vernietigen. In feite is het totaal van het aanwezige materiaal meer dan voldoende er driemaal deze wereld van alle leven te ontdoen. Beide hebben volledige mogelijkheden tot de aanval. Zij hebben deze en eventuele vergeldingsacties zodanig gemechaniseerd, dat zelfs een kleine fout een grote oorlog zou kunnen doen uitbreken. Ofschoon de doorsneemers zich daarvan niet bewust is, zal deze toestand ertoe bijdragen, dat door beide partijen een politiek wordt gevoerd van geruststelling en verzwijging, die op de achtergrond echter een steeds groeiende, maar zeer vage angst bij de volkeren verwekt. De angstfactor is op dit ogenblik sterk aanwezig. Zij moet haar tegenwicht vinden en zij vindt dit in een zekere overmoed. Een paar bommen en een paar proeven meer of minder maken ook geen verschil meer uit. Wij moeten zus of zo handelen, want dat is ons recht. Deze tegenstelling - een absolute vrees en een absoluut onbegrip voor bepaalde consequenties en risico's - tekent uw eigen tijd. U zult dit met mij eens zijn.

De gevolgen van wat tot nog toe is geschied mogen hier nog even worden aangestipt. Het is waarschijnlijk, dat alleen door de nu reeds genomen en waarschijnlijk in de komende maanden door verschillende staten nog te nemen atoomproeven naar schatting 3 à 4 miljoen mensen op aarde hun vermogen tot voortplanting zullen verliezen, terwijl een nog groter aantal in het nageslacht (tweede, derde en vierde geslacht) niet meer in staat zal zijn om een volmaakt menselijk wezen voort te brengen. De mogelijkheid tot voortbrengen van het huidig menselijk type is dus reeds geschaad. Deze krachten zijn echter niet de enige, die op aarde, inwerken en deze tendensen zijn ook zeker niet de enige, die op dit ogenblik van belang zijn. Wij vinden n.l. in deze wereld eveneens een behoefte om werkelijk God als Liefde, als Licht, als Kracht te zien. Een behoefte aan een zekere rationalisatie misschien, maar daarnaast toch wel degelijk ook de, wil om goed te zijn voor de medemens. Anders gezegd: Er bestaat een toenemende neiging zich verantwoordelijk te voelen voor de naaste. Dat is een benadering van het begrip naastenliefde. Haat is natuurlijk in ruime mate aanwezig.

Wanneer deze Groot-Krachten (Heersers van Liefde) op aarde gaan inwerken - en dat doen zij reeds enige tijd - dragen zij er toe bij, dat juist de aspecten van liefde en haat en alle, daartussen liggende schakeringen scherp worden geformuleerd - en aanleiding kunnen zijn tot een versnelde bewustwording van het individu en van een versnelde hervorming van de uiterlijke wereld. Aquarius schept hier de mogelijkheid tot een z.g. vrijheid. De liefde n.l. kan door Aquarius moeilijk als zuiver persoonlijk worden geïnterpreteerd. Ik verwijs u naar het voorgaande betoog hieromtrent. Haat en liefde worden steeds minder persoonlijk. Door dit minder persoonlijk zijn zullen zowel liefde als haat voor een groot gedeelte worden gericht op voor de mens niet onmiddellijk werkelijke waarden.

Daaronder kunnen worden verstaan: idealen, theorieën, Godsvoorstellingen, enz.. De consequentie hiervan is, dat veel van wat tot op heden bestond aan dit ruimere begripsniveau zal worden aangepast. Daarbij is ook hier een vernietigende invloed zeker werkzaam. Want wil de liefde zich perfect kunnen openbaren, dan moet dit ook met de haat het geval zijn. Deze kosmische invloed zal in de komende tijd zich ongetwijfeld zeer scherp aftekenen, maar ge zult vermoedelijk tot uw verbazing ontdekken, dat de haat onder Aquarius weinig directe invloed wint. Zij blijft te vaag en zal over het algemeen te onpersoonlijk zijn om zich rechtstreeks te doen gelden. In dit opzicht althans mag worden gezegd, dat Aquarius lui is. En dat is maar gelukkig ook, gezien alles wat nu door de mensheid wordt ondergaan.

Deze inwerking gaat dus uitdrukkelijk in de richting van het ontstaan van nieuwe mensenliefde. Nieuwe mensenliefde behoeft echter niet altijd onmiddellijk te worden geassocieerd met daadkracht. De daadkracht, die nu in de kosmische werkingen te weinig wordt geuit en ook in Aquarius zelf niet in voldoende aanwezig is, vormt de belemmering voor een krachtige en onmiddellijke opbloei van het menselijk bewustzijn.

De vraag hoe het verder zal gaan kunnen wij beantwoorden, indien wij de logische gevolgtrekkingen maken uit al hetgeen op dit ogenblik bestaat. Aannemende dat de behoefte tot genegenheid en tot uitdrukking van liefde en mensenliefde steeds groter wordt, verder aannemende dat een zekere rechtvaardigheid (schijnbaar van buitenaf opgelegd) in de plaats komt van de huidige verwarring en wankelmoedigheid zal ongetwijfeld ook de wijsheid zich moeten openbaren.

Er bestaan in de kosmos grootmachten, die wij Heren van Wijsheid plegen te noemen. Deze Heren van Wijsheid moeten niet worden gezien als de directe verschaffers van kennis. Zij zijn eerder de krachten, die een band leggen tussen innerlijke en uiterlijke waarden. Voorbeeld: De mens, die in harmonie is mét deze Heersers, zal een dier zien; het uiterlijk zeer nauwkeurig kunnen definiëren zomede zijn gedrag etc., maar gelijktijdig aanvoelen wat het innerlijk leven is (gedachteleven voor zover aanwezig) en daarachter de stuwkracht, die b.v. een groepsgeest kan zijn. Deze drie factoren tezamen geven een volledig inzicht in het dier en in alle mogelijkheden, die in dat dier bestaan. Ook de juiste wijze van benadering en hantering ligt daarin opgesloten Die wijsheid kunnen wij voorlopig nog niet verwachten. Zij moet langzaam groeien. Want om in harmonie te komen met de Heren van Wijsheid, moet de mens zich in de eerste plaats zonder vooroordelen openstellen voor het geheel van de wereld. En daarvan zijn wij althans voor het ogenblik nog tamelijk ver verwijderd. Een enkeling zal dit ongetwijfeld reeds bereiken.

Maar Aquarius is nu niet direct gunstig voor het rechtstreekse en persoonlijke contact met dergelijke krachten. Hij verzwakt in dit geval vaak hun inwerking, omdat hij met zijn tendens "algemeen te zijn" vele van de directe ingevingen verzwakt en doet vervloeien in een wereldinterpretatie, die dan onjuist is, waardoor vaak een deel van de harmonie verloren gaat. Langzaam echter zal de noodzaak tot onderling begrip groter worden dan elk van de voornoemde belemmeringen.

Aanwijzingen, dat men - hoewel nog wat eenzijdig - in deze richting streeft, kan men in deze tijd reeds vinden. Als deze tendens enkele jaren aanhoudt, is het dus mogelijk dat de kosmische Heersers, die dit element van wijsheid regeren, op aarde eveneens sterk werkzaam worden. Tezamen met Aquarius zullen zij dan aan de wereld een onovertrefbaar geschenk van mogelijkheden en bereikingen geven, een begrip, dat natuurkundig, psychologisch, occult en esoterisch begrip omvat; een vermogen, dat eveneens op alle vier gebieden tot uiting komt; een onderling begrip en daarmee waarschijnlijk eveneens een versterking van die tendens van genegenheid, die wij reeds noemden.

Wanneer eenmaal de Heren van wijsheid regeren, wanneer zij binnen Aquarius' grote heerschappij een juiste harmonie met de mensheid hebben gevonden, kan worden gezegd, dat de banden van stof en geest sterker dan ooit zullen zijn uitgedrukt in een perfect begrip en in een perfecte samenwerking. Verschillen worden daardoor niet opgeheven, maar zij worden op een geheel ander niveau geplaatst. Ik kan u hiervan een voorbeeld geven: op het ogenblik zijn er mensen, die menen dat zij iets bijzonders zijn. Zij zijn van de betere stand, zij zijn academisch gevormd; en anderen liggen onder dit niveau. Omgekeerd zijn er mensen, die

denken dat iemand die eenmaal een academische graad bezit, daardoor zo ongeveer een god is geworden. Later echter, wanneer de Heren van Wijsheid optreden, wordt beseft dat in beiden de gemeenschappelijke menselijke waarde aanwezig is en dat de enigszins eenzijdige vorming van de academicus alleen dan waard heeft, als hij wordt aangevuld door het gezond verstand van degene, die deze vorming niet heeft; en omgekeerd.

De onderlinge afhankelijkheid wordt beseft en zonder directe nadruk onmiddellijk beleefd. Resultaat: een harmonische ontwikkeling, die op het ogenblik helaas nog vaak ver is te zoeken. Ik kan u natuurlijk meer voorbeelden geven. Ik zou hier kunnen spreken over het verschil in capaciteit en mogelijkheden tussen een neger en een blanke, of tussen een blanke en een Aziaat. Zij hebben grote waarden gemeen. Indien zij beseffen, dat hun onderlinge verschillen, die inderdaad erfelijk en door het ras bestaan, kunnen dienen om elkander aan te vullen en tot een hogere prestatie te komen, dan is op deze wereld de mogelijkheid voor een nieuw duizendjarig rijk, voor een grote vrede geboren. Harmonie met de Heersers van Wijsheid kan dit tot stand brengen. Achter al deze grootkrachten vinden wij bovendien factoren, die ik moeilijker te omschrijven acht. Laat ik deze groep van kosmische entiteiten "de boodschappers" noemen.

Wanneer een zekere harmonie - innerlijk en ook enigszins uiterlijk - met de hoogste waarden wordt bereikt, dan kunnen directe kosmische invloeden a.h.w. bemiddelend en overbruggend optreden. Het is dan niet noodzakelijk, dat men alle tussenliggende ervaringen of trappen van bewustwording heeft doorlopen en men kan krachtens een dergelijke kosmische invloed onmiddellijk ondergaan, wat in de hoogste scheppende kracht is gelegen. Dit zou kunnen betekenen, dat er steeds meer Meesters op deze wereld kunnen optreden; dat een voortdurend inniger contact, niet alleen met het leven na de dood maar met de bron van alle leven, voor een ieder mogelijk wordt.

Het optreden van deze "boodschappers" is echter afhankelijk van de instelling van de mensheid en wat dat betreft eveneens van de die mensheid regerende krachten. Wanneer de Heren van Liefde en van Wijsheid gezamenlijk regeren, terwijl Aquarius zelf directe leiding geeft aan alle vormingen op aarde, mag worden verwacht dat de "boodschappers" zich steeds frequenter kunnen uiten, omdat de instelling op kosmische liefde, een algemeen denken en het openstaan vooral voor het onbekende gezamenlijk deze harmonie aanmerkelijk bevorderen.

Ik heb nu nog niet gesproken over b.v. de Heren van Licht, die ook een rol spelen.

Ik heb u niet gesproken over de z.g. herscheppers: lichtende krachten, die aansprakelijk zijn voor vaak ontstellend snelle omwentelingen in stoffelijke vorm met behoud van bewustzijn. Ook zij zullen in de komende tijd ongetwijfeld hun rol spelen.

Bij het beschouwen echter van de kosmische werkingen in Aquarius zou ik toch nog even willen terugkeren naar een misschien wat lagere wereld.

U weet allen, dat er een Witte Broederschap bestaat; althans dat neem ik aan. U weet ook dat deze Broederschap op haar eigen wijze contact heeft met hogere krachten. Nu kan een dergelijke gemeenschap vaak als orgaan dienen van de vernieuwing. Zij zal bewust een beperkte taak op zich nemen. Zij kan nooit een alomvattende taak verrichten. In Aquarius echter is het niet mogelijk tot een te enge specialisatie te komen. De werking van b.v. de Witte Broederschap zal zich dus moeten uitbreiden over steeds meer terreinen; zij zal van de mensheid steeds meer en in steeds meer bewuste vorm moeten bereiken. Dit impliceert tevens dat een zeer belangrijk deel van haar werk (n.l. het geheimzinnige, het verborgene en het van daaruit ingrijpen) teloor gaat. Dan zal die Witte Broederschap niet alleen een plaats moeten vinden in het gemiddeld besef van de doorsnee-mens, maar de gemiddelde mens zal tevens moeten begrijpen, dat goed en licht niet altijd gelijk zijn aan wat een mens ziet als geluk of als vrede. Deze tegenstelling moet worden beseft. Er kan een tijd komen dat de Witte Broederschap en haar werkzaamheden zullen worden bestreden door velen op aarde, oprecht en eerlijk, omdat zij eerst, wanneer zij de wijsheid in zich kunnen bevatten, in staat zullen zijn de werkelijke betekenis daarvan te doorgronden. Gelijktijdig echter kan deze Broederschap (en met haar vele andere soortgelijke instellingen, genootschappen, de met haar verbonden

esoterische scholen e.d.) niet ontkomen aan de noodzaak meer in het openbaar op te treden. Dit is de invloed van Aquarius.

Dit kan vertaald worden in meer kosmische zin als een herscheppend proces, waarbij vele oude geestelijke instellingen en werkingen volledig worden gereorganiseerd en ten dele zelfs hernieuwd, zodat zij een totaal andere gestalte krijgen en het lot der mensheid verder dragen. Wat de Witte Broederschap betreft mag ik hierbij misschien even constateren, dat een dergelijke hervorming reeds meermalen is geschied en dat zij toch nog zichzelf is gebleven. Rekent u er dus niet mee dat zij te gronde gaat, maar zij verandert haar wezen en haar werken. Dan wil ik nog even de verre toekomst gaan bezien.

Een herscheppend proces is altijd afhankelijk van tijd en tijdsverloop. Gelijktijdig met de komst van Aquarius blijken bepaalde kosmische krachten op aarde zeer sterk werkzaam te zijn krachtens de met en in het leven op aarde bestaande harmonieën. Wij moeten verwachten dat elk herscheppend proces volgens de regels der geleidelijkheid zal verlopen: en wel in dier voege, dat de vooruitgang zich als een meetkundige reeks ontwikkelt (b.v. als 1, 2, 4, 8, 16, 32, 64 enz.). Dan zult u ook begrijpen dat de veranderingen, die de aarde ondergaat in geestelijk zowel als in stoffelijk opzicht, in het begin haast traag verlopen. Wij krijgen vaak de indruk, dat wij lange tijd moeten blijven balanceren op de punt van een naald. Maar voor wij het weten ontdekken wij, dat onze naald al een messnede is geworden, waarover wij gaan. En terwijl wij nog menen te balanceren, blijkt zij reeds een redelijke balk te zijn geworden, zich daaruit te verbreden tot een weg en zo verder. Het aantal mogelijkheden der vernieuwingen breidt zich uit in een kwadraatvorm a.h.w. Het tijdsverloop, dat tussen de ontwikkelingen ligt, verandert volgens de genoemde reeks.

Dan kan worden gesteld: mede dank zij de kosmische inwerkingen in Aquarius zullen binnen enkele honderden jaren een groot aantal van de levensvormen op aarde zijn veranderd, zal de gesteldheid van de aarde zelf eveneens zijn veranderd en zal zeer veel van wat nu geldt als wijsheid, wetenschap, religie e.d. onherkenbaar zijn vervormd. De aarde, zoals zij dan verdergaat, heeft niet alleen een redelijk evenwicht in Aquarius bereikt, waardoor de ontwikkelingen door deze kracht veroorzaakt geleidelijk zijn, maar tevens een nieuw en mogelijk zeer intens contact met kosmische krachten, dat de aarde in geestelijk opzicht tot een geheel andere wereld maakt, zodat hogere entiteiten daar kunnen incarneren en misschien deze planeet zelfs een zendingstaak kan vervullen in het Al - althans in het haar omringen - de deel daarvan.

Hier heb ik een toekomst getekend, die groots is. Vergeet niet, dat deze toekomst alleen door de geestelijke werkingen en geestelijke instelling kan worden gedragen.

Wanneer u persoonlijk in harmonie kunt komen met hogere of meer kosmische kracht, dan zal dit voor u in deze dagen misschien schijnbaar weinig nieuws geven. U zult u in vele gevallen teleurgesteld voelen en zeer waarschijnlijk - zoals reeds velen in de afgelopen tijd hebben gedaan en in de komende jaren zullen doen - verkeerde conclusies trekken. Dit is echter van weinig belang. Het gaat op het ogenblik niet alleen om wat ge persoonlijk zult presteren - hoe interessant en belangrijk dat ook voor uzelf is -, het gaat om het ontstaan van een zodanige harmonie met kosmische krachten binnen Aquarius, dat niet slechts de geardheid van Aquarius op deze wereld wordt uitgedrukt, maar dat de edelste elementen uit de schepping en de goddelijke Kracht onmiddellijk tot uiting komen en aldus niet slechts een hervorming van het uiterlijke scheppingsproces volvoeren, maar een innerlijke bewustwording scheppen, waardoor het genoemde tijdselement voor de mens zelf onbelangrijk wordt en hij daarvoor in de plaats vindt een innerlijk leven, dat waar is en reëel.

Ongeacht de grote dreigingen, die uw menselijke wereld op dit ogenblik belagen, ongeacht ook de ongetwijfeld voor velen van u niet aanvaardbare ontwikkelingen in de komende tijd, moet worden aangenomen, dat uw wereld een wereld een aanmerkelijke vooruitgang in onvoorstelbaar korte tijd zal doormaken en daarbij kosmisch belangrijker zal worden dan enige planeet, die thans nog hoger schijnt te staan.

DE VERANDERING IN HET OCCULTE, KRACHTENS AQUARIUS HEERSCHAPPIJ

Het occultisme bestaat uit een groot aantal niet zuiver erkende wetten en wetmatigheden. Deze wetten en wetmatigheden, die buiten de menselijke wetenschap vallen, zijn echter lang niet altijd onjuist. Ik wil er in dit verband op wijzen dat stellingen, die reeds zeer lang geleden werden geponeerd, o.m. omtrent de afstamming van de mens enz., in deze dagen als wetenschappelijke thesen zijn herhaald. Occultisme is een wetenschap. Maar een wetenschap, die voor een groot gedeelte is gebaseerd op de relatie van de innerlijke mens met innerlijke en geestelijke krachten; dus niet op stoffelijke wezens en krachten. Het gevolg is, dat wij onder Aquarius' heerschappij het occulte voor een gedeelte zullen zien verdwijnen, omdat nieuwe erkenningen en een ruimer begrip en voorstellingsvermogen, de oude beperktheid en bekrompenheid zullen vervangen. Er blijven echter altijd een groot aantal factoren over, die niet menselijk technisch of redelijk beheersbaar kunnen worden gereconstrueerd, onderzocht, enz. Deze nu wil ik in het bijzonder gaarne met u bespreken.

Een zeer sterke nadruk legt Aquarius op de zielsverwantschap. Het innerlijk contact van mens tot mens is één van de belangrijkste krachten ten goede, die wij bij Aquarius in zijn positieve zin vinden. Een uitbreiding hiervan betekent niet alleen een groei van de z.g. paranormale begaafdheid maar tevens het ontdekken van nieuwe wetmatigheden en nieuwe krachten. De krachtbron voor de mens, die gelegen is in de medemens, is tot op heden b.v. praktisch niet ontdekt. Zij wordt ten dele aangeboord door magnetiseurs, gebedsgenezers, enz., maar mag toch niet van overweldigend of overwegend belang worden geacht. Tijdens Aquarius' heerschappij moet dit alles zich echter verder ontwikkelen. Een zodanige ontwikkeling kan in het begin niet gebeuren, zonder dat daarbij excessen optreden. Juist omdat de innerlijke wereld een praktisch niet te beheersen wereld is, mag worden aangenomen, dat in de moderne tijd - dat is dus de tijd, waarin u nu leeft - deze excessen toenemen en dat zich daar tussen enkele, meestal niet als zodanig erkende, goede en redelijke occulte krachten en geheimen zullen bevinden.

Een kort overzicht van de huidige toestand:

In betrekkelijk kleine steden zoals b.v. Den Haag vinden wij naast de meer openbaar erkende sekten enz. rond 70 kleinere groepen, die zich op enigerlei wijze met het occultisme bezighouden en daaraan zeer bijzondere consequenties plegen te verbinden. Hierbij zijn een 12-tal groepen, die uitgesproken aan satanisme doen. Enkele van deze groepen gaan over tot zeer eigenaardige rituelen. Het ledenaantal daarvan is meestal beperkt en de grootste van genoemde groepen kent slechts een 30-tal leden of ingewijden.

In een grotere stad in Europa als b.v. Parijs bestaan buiten de openlijk erkende sekten godsdiensten en esoterische groepen, meer dan 2000 kleinere groepen of sekten. Het aantal satanisten daaronder bedraagt ruim 20%. Het aantal directe magiërs daaronder bedraagt slechts 2%. Zonderling genoeg is in beide gevallen slechts ongeveer 1% van werkelijke waarde, ondanks het grote verschil in aantal der groepen. Een op de honderd van de thans opbloeiende leringen en leerstellingen heeft een directe betekenis en vormt, inderdaad een middel tot verdere bewustwording en zuiverder afstemming van de mens.

Aquarius heeft fantasie. En deze fantasie leeft zich ongetwijfeld ook uit in de benadering van het occulte, dat vooral in de beginperiode verder zal worden beheerst door de behoeften van de mens aan de feitelijke werkelijkheid te ontvluchten. Hoe verder echter Aquarius' invloed dringt in het wezen van mensheid en aarde, hoe meer het occulte zal worden beperkt. Een groot aantal genootschappen en roepen, die in het verleden een rijke en belangrijke aanhang hadden, maar in hun wezen niet zuiver waren, zijn nu reeds te gronde gegaan. Het is eigenaardig dat de groepen, die binnen dit occultisme een positieve taak vervullen, over het algemeen een beperkt aantal leden hebben en dat men dit ledenaantal praktisch niet of slechts weinig ziet stijgen. Nu moet u zich wel realiseren dat al datgene wat met die geheimzinnige regels en wetten in verband staat, door Aquarius ten sterkste wordt bevorderd. Daarbij is Aquarius niet conventioneel.

Dit is in zoverre gelukkig, omdat hij het daardoor mogelijk maakt een groot aantal juiste en direct bruikbare methoden, die op dit moment nog niet kunnen worden toegepast, ten slotte

weer in algemene zin te doen aanvaarden als normaal. Deze ruimheid van denken van Aquarius zal het ook mogelijk maken dat hetgeen op het ogenblik als occultisme groeit, langzaam maar zeker een directe plaats krijgt in de maatschappij. Het contact met de geest zal daarbij natuurlijk een rol spelen, maar zeker niet de voornaamste. Aquarius is n.l. ook nog een invloed, die zo mogelijk een zekere zelfgenoegzaamheid, maar ook een zelfdoen met zich brengt. Wij kunnen erop rekenen, dat de z.g. magie in haar vele verschillende vormen een bloeitijd tegemoet gaat.

Naarmate de inwerkingen van kosmische krachten op deze wereld groter worden, kunnen wij ook een scherper onderscheid zien in datgene, wat magisch lichtend en wat magisch duister is. Lichtend en duister worden hoofdzakelijk bepaald door de instelling. Motief is het eerste en meest bepalende element in elke occulte verhouding. Daarnaast echter zijn bepaalde maatstaven van hanteerbaarheid noodzakelijk. Ook deze worden door Aquarius gesteld. En wel in dier voege dat eenieder, die over gaven beschikt, waardoor hij zijn medemensen kan verrijken, helpen, of beschermen zonder daaruit voor zichzelf bijzonder voordelen krijgen, dit zal kunnen maar ook zal willen doen. Het feit, dat men dit mag doen, is in Aquarius belangrijker dan het eindresultaat.

Dit, mijne vrienden, omschrijft het occultisme in Aquarius misschien wel op zijn zuiverst en op zijn best. Werken omwille van het volk, beleven omwille van de beleving. Niet een hanteren der krachten om wille van de resultaten alleen, maar om het voorrecht met die krachten te mogen werken. Veel daarvan is op het ogenblik niet aanvaardbaar en veel daarvan zal op het ogenblik hetzij als bijgeloof, tovenarij of misschien als moreel en ethisch niet verantwoord terzijde worden gesteld. De veranderingen in de maatschappij, die de mens op het ogenblik zelf tot stand brengt en de maatschappelijke wanorde, die in de komende jaren ongetwijfeld moet toenemen, zullen het echter gemakkelijker maken om naast de vele schijnvormen, die op het ogenblik evéneens bestaan, de werkelijke occulte krachten meer en te openbaren.

Ik ben ervan overtuigd, dat dit werken met het occulte, deze erkenning van geestelijke wetmatigheden, dit dringen in de abstracte wereld van geesten en krachten, die niet stoffelijke kenbaar zijn, het voor de mens gemakkelijker zullen maken om - zodra de mogelijkheid daartoe werkelijk wordt gegeven - positief samen te werken met b v. de Witte Broederschap.

Ik ben er evéneens van overtuigd, dat het meer en meer leren kennen van de grondbeginselen der magie (d.w.z. van de zuiver witte magie) de mens in staat zal stellen de kosmische krachten, waarmee hij in harmonie is, in steeds grotere mate zelf te bepalen.

Het belang van dit laatste onderschatte men niet: Indien de mensheid in deze dagen in staat is de Heren van Wijsheid te bereiken, valt practisch 9/10 van haar huidige spanningen en problemen weg. En met enig inzicht en enige wijsheid zijn al deze dingen eenvoudig en direct oplosbaar.

Wanneer de mens op dit moment wijsheid heeft, kan hij wat voor komende geslachten een nadeel dreigt te worden veranderen in een zegen. Ik noem maar enkele feiten.

Daar de vorming van een wereld, die over het algemeen een aanloopperiode heeft van rond 720 jaar, meestal gepaard gaat met niet geheel aanvaardbare verschijnselen, zou het voor de mensheid dus belangrijk moeten zijn reeds in de eerste jaren van Aquarius' heerschappij te leren, hoe men de kosmische krachten kan inschakelen, hoe men daarmee in contact kan komen ten einde uit Aquarius' heerschappij het kostbare, het goede en het gunstige naar voren te brengen. De juiste weg hiertoe is de weg van het occultisme, de weg van de onbekende wetenschap. Een weg, waarop men veel - wat u bijgeloof, dwaasheid, enz - noemt zal ontmoeten; maar een weg, die de mensheid kan voeren tot onvoorstelbare hoogten van geestelijke en stoffelijke bereiking. Hiermede zullen wij onze beschouwing van Aquarius en diens werkingen beëindigen. Ik wil er echter op wijzen, dat dit alles slechts de achtergrond is voor de geestelijke ontwikkelingen en de inwijdingsmogelijkheden zowel als voor directe inwijding, die zich op deze wereld gaan afspelen.

Zoals u weet, zullen wij ons in de komende onderwerpen ook daarmee bezighouden. Wij willen u niet vragen daarbij aanwezig te zijn, maar wel om u ook van het dan gesprokene op de hoogte te stellen, opdat u niet een verwrongen beeld krijgt van Aquarius of van uw eigen

wereld, maar een inzicht in de directe samenhangen, die uw huidige stoffelijke omstandigheden vormen zowel als een begrip van de krachten in u, die u kunt gebruiken om die omstandigheden ten goede te doen keren.

TECHNISCHE ONTWIKKELINGEN IN DE TOEKOMST

Als wij uitgaan van hetgeen op het ogenblik reeds is bereikt, kunnen wij voor die toekomst heel veel aardige dingen bedenken, welke binnen niet al te lange tijd werkelijkheid kunnen worden. Er zijn natuurlijk heel veel dingen, waarvan je je afvraagt, of ze nu eigenlijk wel nut hebben. Maar ja, dat hangt van je eigen standpunt af. Neem nu b.v. het feit, dat men op het ogenblik door middel van transistors en door middel ook van cellen, die op licht werken en dus een zekere stroom afgeven, in staat zou zijn voor de huisvrouw een veeg- en zuiginstallatie aan te brengen, die automatisch de kamer schoonhoudt, zonder dat er enige moeite voor nodig is, hoogstens een druk op de knop.

Dat is heel wat, zegt u. Eigenlijk is het hele geval nogal eenvoudig. Als wij uitgaan van een foto-elektrische cel en van een beperkt geheugen, dan is het mogelijk een traject in een mechanisch herinneringsvermogen op te tekenen. Als wij een zekere ruimte hebben, kunnen wij dus zorgen dat met dit geheugen elk plekje in die ruimte inderdaad bestreken wordt. Als ik een voortbewegingsmechanisme, heb plus een nabootsing misschien van een stofzuiger, dan behoeft u niets meer te doen dan eenmaal per dag of eenmaal per week dat apparaat te ledigen en uw huis is schoon.

Maar dat is alleen maar het begin. Want u hebt zich misschien niet gerealiseerd wat er op het ogenblik al bestaat. Zo is er b.v. een grote plaat van een zeer bepaalde stof, die lichtgevoelig is; en wanneer daaraan op een gegeven ogenblik een elektronische impuls wordt gegeven, dan zal die plaat op dat punt licht geven. Men gebruikt op het ogenblik die dingen al vooral bij het leger om daar bepaalde grafieken mee waar te nemen en b.v. ook als radarscherm, hoewel nog provisorisch. Maar als dat een beetje, verder ontwikkeld wordt, dan hebt u, geachte vrienden, de mogelijkheid om met een scherm van nog geen centimeter dikte uw televisie ingelijst aan de muur te hangen. En wat meer is, aangezien de impulsen die daarvoor nodig zijn op een veel eenvoudiger wijze kunnen overgebracht, dan dit b.v. bij een televisiebuis het geval is, zou het al heel eenvoudig zijn om, ergens bij uw telefoon ook zo'n plaatje in te bouwen, zodat u kunt zien met wie u spreekt. Nu zult u zeggen: Dat is allemaal oud nieuws. Misschien heeft u gelijk. Maar toch zijn de consequenties ervan tamelijk groot, Want stel u voor, dat u in staat bent overal in te schakelen, waar u maar wilt.

En dat is helemaal niet denkbeeldig. Want op het ogenblik dat ik voldoende satellieten in de lucht zou kunnen brengen en via deze satellieten signalen zou kunnen doen kaatsen en weerkaatsen, is het mogelijk om elektronische aftasting te doen plaatsvinden. Binnen niet al te lange tijd zal het dus mogelijk zijn om elke plaats op aarde door middel van hoofdzakelijk infrarood-waarnemende-cellen af te tasten en van alles wat buitenshuis is een beeld te krijgen. Dat beeld moet dus in de satelliet weer in straling worden omgezet en uitgezonden; en dat kan op een plaat vallen, zodat iedereen kan zien dat mijnheer Croetsjef toevallig net aan het wandelen is in het Kremlin.

Nu zult u zeggen: Dat is niet belangrijk. Maar hetzelfde zou b.v. alle legerbewegingen onmogelijk maken, zonder dat iedereen daar onmiddellijk kennis van heeft. Aan de andere kant is het natuurlijk de vraag, of men misschien hier of daar gaat opletten, of u nu wel regelrecht naar uw werk gaat en niet een straatje omloopt. De mogelijkheden hiervan zijn zeer vele. Maar een algemene waarnemingsmogelijkheid, zuiver mechanisch, is zeker denkbaar.

Dan heb je b.v. de mogelijkheid en een modern elektronisch brein onder te brengen in een veel kleinere ruimte. U vindt het op het ogenblik misschien nog gek, dat kinderen op een schrijfmachine willen schrijven i.p.v. het met de hand te doen. Maar binnenkort, over een jaar of 15 - 20, gaan de kinderen wellicht naar school toe met een tasje; en als de meester een bepaald jaartal vraagt, drukken ze 2 knopjes in, ze geven een bepaald signaal en dat kastje geeft automatisch een briefje, waarop staat dat in die tijd Willem de Zwijger leefde. Elektronische breinen met betrekkelijk grote capaciteit zullen waarschijnlijk kunnen worden ondergebracht in een zeer kleine ruimte. De stoffelijke vermogens van de mens worden

daardoor enorm uitgebreid; men heeft de beschikking over veel meer directe stoffelijke kennis en gegevens.

Zo bestaat er ook een techniek, die hiermede direct in verband kan worden gebracht. Men heeft n.l. op het ogenblik de eerste proeven genomen met een hoogfrequentie stralingstechniek. En dat betekent, dat men op een zo hoge frequentie straalt, dat dit niet meer - zelfs niet met televisie of als licht - is te zien. Het is een verschijnsel, dat men cryptomagnetisch noemt. En nu weet ik niet precies wat men ermee bedoelt; het is voor mij werkelijk een cryptogram. Maar in ieder geval kunnen deze vreemde trillingen zeer snel gemoduleerd worden en het is mogelijk vaste verbindingen te maken. Wanneer u dus, mijne heren, van huis gaat, is het heel goed mogelijk, dat moeder u in deze dagen een klein apparaatje in het oor knoopt, en terwijl u aan uw derde borrel begint, hoort u ineens een opgewonden stem: "Jan, denk eraan, je mag niet zoveel drinken".

Maar scherts terzijde, stel u eens voor dat het mogelijk is om betrekkelijk kleine apparaturen te koppelen aan grote rekenmachines, en dat het op dezelfde wijze mogelijk is om draadloos kracht af te tappen. Dan kunt u een auto krijgen, die alleen maar een paar zeer kleine elektromotoren heeft, die practisch niets wegen en waardoor u toch veel sneller en praktischer rijdt dan met een modern voertuig. Om diezelfde trilling nog even van een andere kant te bezien: Men heeft ontdekt, dat sommige trillingen een zeer vreemde uitwerking hebben op het menselijk lichaam. En nu wil ik zeker niet zo ver gaan als een zekere geleerde, die beweert dat wanneer je veel voor de televisie zit, je haargroei bevorderd wordt. (Ik vind het een tamelijk duur middel tegen kaalhoofdigheid overigens vooral als je de verveling en het tijdverlies rekent, dat je op de koop toe moet nemen.)

Dat men echter met dergelijke trillingen zeer veel kan doen, wat op het ogenblik haast niet mogelijk is, is wel zeker. Zo blijkt b.v. dat het bloedmerg (het bloedmakend beendermerg dus) van bepaalde dieren sterk op deze trillingen reageert. Wanneer iemand last zou hebben van leukemie, dan zou het dus mogelijk zijn om door deze stralingen een hele verandering en celvorming in het beendermerg tot stand te brengen. Met diezelfde straling zou het zeer waarschijnlijk ook mogelijk zijn om kanker te genezen, bepaalde weefsels te herzien in hun structuur en opbouw. Met deze zelfde straling zou het over een jaar of 20, 30 waarschijnlijk ook mogelijk zijn om voor het eerst blijvende levende cellen te produceren met kunstmatige middelen. Een techniek waarop ongetwijfeld ontzettend veel verwacht kan worden.

En dan is er nog iets leuks. Deze trillingen zijn zo hoog, dat ze op het gebied liggen waarop de geest kan werken. Dus wanneer u via deze trillingen een boodschap wilt ontvangen en u hebt ineens storing, dan hebt u evenveel kans, dat het uw overgrootvader is die al sedert 60 jaar dood is, als uw gade, die met een vermaan aankomt. In het begin zal dat ongetwijfeld veel verwarring veroorzaken en men zal er allerhande verklaringen voor zoeken. Maar op den duur zal men wel leren om ook een bepaald contact met de overzijde langs mechanische weg tot stand te brengen, voor zover dat nog noodzakelijk is.

Dan hebt u nog de kwestie van het atoom. Dat ze erg gemene atoombommen kunnen maken, dat weten wij op het ogenblik allemaal. Maar dat je met een atoom, dat op een beheerste manier wordt ontbonden, ook heel veel andere dingen, kunt doen, ziet men wel eens over het hoofd. Nu is het rendement van een atoomcentrale tegenwoordig wel erg laag. Toch heeft men al bepaalde processen uitgevonden, waarbij b.v. de ontbinding van een betrekkelijk klein stuk materie door de versnelling die men er in een cyclotron aan gaf, zichzelf continueerde. (Dit is op het ogenblik nog top secret. Maar dat heeft men al tot stand gebracht.) Men kan klaarblijkelijk geleide, ten dele elektronische ten dele stralingsprocessen veroorzaken, die een zeer groot arbeidsvermogen hebben. Het zal de mogelijkheid geven om zeer kleine krachtbronnen en motoren te gebruiken. Een wel wat typisch verschijnsel misschien, maar op zichzelf toch wel aanvaardbaar.

En nu noemde ik alleen stoffelijke verschijnselen. Ja, dames, u weet dat u dan natuurlijk al uw maaltijden zult kopen. Er is geen diepvries meer; het is een stralingsprocédé. U krijgt ze in een verpakking, die u even onder uw straler legt. Koken doet u niet meer. U legt ze onder de straler, u voegt er eventueel kruiden bij en binnen een minuut dient u een compleet diner op, zo nodig van 5 gangen. Wanneer de ene gang is opgediend, dan eet u eerst rustig. Dan zegt u:

"Zetten jullie even de boel in elkaar en gooi het in de asbak." Want nieuw bestek is niet nodig, dat zit erbij verpakt. En dan zet u ondertussen het nieuwe gerecht op. Voordat ze alles naar achter hebben gebracht, bent u al klaar. Erg prettig en mogelijk.

Weet u, dat in principe alles wat ik nu opsom op het ogenblik mogelijk is, maar dat - gezien de grote kosten, het feit dat men deze dingen nog niet beheerst of dat men te grote belangen heeft bij andere producties, om een andere reden te noemen - men er voorlopig niet aan begint.

Om nu een andere kant uit te gaan: de psychologie begint langzaam maar zeker door te dringen in het innerlijk van de mens. Dat innerlijk van de mens werd oorspronkelijk beschouwd, als een reeks van seksuele repressies. Dat was echt Freud. Wanneer je geen peultjes wilde eten, dan was dat, omdat je moeder van een wilde haas was geschrokken, of iets dergelijks. Tegenwoordig heeft men echter erkend, dat naast het onderbewustzijn en de daarin voorkomende complexen er ook nog iets anders is. Men spreekt over het verborgen "ik". En al ziet men dit nog niet altijd als de werkelijke ziel of werkelijke geest, men begint toch langzaam maar zeker te begrijpen, dat er ergens in die mens een kracht schuilt, waarop je een beroep kunt doen. En wat meer is, dat die kracht in staat is het lichaam te beheersen.

Nu gaat het op het ogenblik nog met allerhande ingewikkelde technieken. Maar de proeven, die in deze tijd worden genomen, duiden reeds aan dat het menselijk organisme, de menselijke handelwijze, de menselijke denkwijze en zelfs het waarnemingsvermogen van de mens kunnen worden beïnvloed door deze innerlijke kracht. Een clair voyance (wel te verstaan helderziendheid in ruimte, niet in tijd) blijkt dus op betrekkelijk eenvoudige wijze bij daarvoor gevoelige mensen te kunnen worden opgewekt.

Nu zal men in het begin hoogstens proberen om een stel van deze helderziende waarnemers te trainen, opdat een helderziende even datgene kan zien, wat men zelf moeilijk kan waarnemen. Bijvoorbeeld of de artillerie wel goed schiet. Want daarmee begint het altijd weer. Op den duur zal men beseffen, dat deze psychologische benadering niet kan dienen - zoals men tegenwoordig maar al te graag denkt - tot het weer binnen het gareel brengen van de mens in de maatschappij, want dat kun je maar in zeer beperkte mate doen. Maar wel om die mens zijn volle capaciteiten te schenken. Dat brengt een reuze omwenteling in de opvoedkunde teweeg. En wij zullen daardoor zeer waarschijnlijk te maken krijgen o.m. met een andere methode van onderwijs. Tegenwoordig leren de kinderen b.v. al in sommige milieus (o.a. de studenten) met behulp van een bandrecorder. Later zal blijken dat het mogelijk is de kinderen of de mensen bezig te houden met b.v. een gewoon filmpje. En in dat filmpje een leerelement op te nemen, waardoor b.v., de vertaling van een vreemde taal onderbewust wordt ervaren, zodat men niet bewust ziet, dat er een onderschrift staat, maar de vertaling daarvan a.h.w. verwerkt door associatie met de klank. Dan is het mogelijk iemand in zeer korte tijd een redelijk perfect taalgevoel bij te brengen.

En dat nog door middel van vertoningen, die stimulerend kunnen zijn. Een kind zal b.v. heel veel kunnen leren omtrent Engels van een gewone Mickey-Mouse-film.

Ook andere leermethoden als het stimuleren van telepathische vermogens en zo, dus het meer en meer werken op de intuïtie of het innerlijk van het kind, zou een omwenteling kunnen brengen. Wat zoudt u b.v. denken van een fotografisch geheugen? Tegenwoordig is het een grote uitzondering, als iemand dit bezit. Toch blijkt, dat het bij zeer veel mensen althans ten dele ontwikkeld, juist door benadering van hun innerlijke persoonlijkheid. Men heeft op het ogenblik de juiste techniek nog niet voor gevonden, dat geef ik toe.

Maar het feit is reeds geconstateerd. Is het dan zo vreemd te zeggen dat - aangenomen dat alles verder gaat in ontwikkeling - de mens binnen betrekkelijk korte tijd de beschikking krijgt over vele z.g. geestelijke, en verstandelijke begaafdheden, wat voor uw huidige wereld ook alweer fantastisch klinkt. En dat brengt mij meteen weer op een ander chapter.

Men is op het ogenblik bezig uit te vinden hoe een kristal in elkaar zit. Een kristal blijkt te bestaan uit een - overigens nogal eenvoudig - magnetisch patroon, dat door middel van een aantal spoelen kan worden nagebootst. Wanneer je nu een gevormd kristal in een bepaalde oplossing ophangt en je richt er hier 3 negatieve spoelen op en daar 3 positieve spoelen, dan

blijkt dat in ongeveer een tiende seconde het kristal hier verdwenen is en daar is opgebouwd. Maar alleen indien voor het kristal het juiste frequentiepatroon (dus de wisselingen van het magnetisch vermogen) inderdaad is gebruikt. Misschien dat het niet zover komt dat u vandaag of morgen tussen een paar magneten stapt, als u hier een kaartje naar Amsterdam hebt gekocht om dan plotseling midden op de Dam te staan. Maar het zou toch wel zover kunnen komen, dat men op deze wijze vele stoffen eenvoudig naar boven kan transporteren. Het "transport", waarover men tegenwoordig in spiritistische kringen zoveel spreekt, zou mechanisch kunnen worden nagebootst. Door de mechanische nabootsing wordt het principe bekend en aanvaardbaar. Is het principe erkend en aanvaardbaar, dan is ook een teleport (een teleporteren dus) hetzij van het "ik", hetzij van voorwerpen denkbaar. En daarmee zou b.v. in de wereld veel van het vervoer kunnen wegvallen. Nu zou een wetenschappelijke ontwikkeling, zoals ik u hier schets, dus tot men het met gewone dode materie kan doen, waarschijnlijk 60 á 70 jaar vergen zonder onderbrekingen, en voor de mens zelf dus wel enkele honderden jaren. Maar de mogelijkheid bestaat.

En dan hebben we nog zo'n paar punten.

Wat zou u ervan zeggen, wanneer de mens eens leerde zijn eigen atmosfeer te beheersen? Weer-maken is op het ogenblik nog erg moeilijk, want je moet de beschikking hebben over een zekere hoeveelheid waterdampen dan kun je die tot neerslag dwingen, inderdaad. Je kunt wolken en bepaalde cyclonen soms verstoren. Maar verder komen zo niet. Maar wanneer nu blijkt, dat bepaalde pyro-elektrische situaties kunnen worden gebruikt om een ontlading te veroorzaken van regen of die regen af te storten, is de mogelijkheid van een wolkenverdeling veel eenvoudiger geworden. Voeg daarbij nog eens de mogelijkheid om een reflex van licht uit de ruimte te veroorzaken, b.v. door grote platen zilverfolie of aluminiumfolie, die in de ruimte worden gebracht en door een reservemotor eventueel nog gericht kunnen worden (dus van uit een satelliet), dan heeft de mens het hele weertype in de hand. Dan kan hij dus zijn eigen aarde voor een zeer groot gedeelte regeren. Hij kan bepalen, waar het droog zal zijn en waar het regent. Hij kan bepalen wat de gemiddelde jaartemperatuur zal zijn. En al zal hij niet elke verandering van het weer helemaal kunnen bedwingen, hij zal deze wel binnen zeer nauwe perken kunnen houden.

Dat wil zeggen dat het landbouwersenaal voor de mensheid aanmerkelijk vergroot wordt. Dat wil zeggen dat die mens precies de juiste condities voor zichzelf kan scheppen. En - dat is ook belangrijk - voor bepaalde levende wezens, die je niet zo prettig vindt, ook de ongunstige condities. Deze mogelijkheden bestaan reeds binnen 50 jaar. Maar het erkennen, van de werking van het elektrisch veld kan een beïnvloeding betekenen van luchtelektriciteit en tot op zekere hoogte zelfs luchtdrukverschillen bepalen, veroorzaken of egaliseren - dat betekent, dat ook de mens zal leren dit met zijn eigen gedachten te kunnen doen.

Al die mooie uitvindingen, waarover ik u heb gesproken, zijn slechts een begin. Een begin van een omwenteling waarbij de mens langs zeer ingewikkelde mechanismen ten slotte weer terugkeert tot zijn eigen mogelijkheden, zijn eigen denken, zijn eigen capaciteiten. En ja, wanneer het zover is gekomen, dan lijkt het mij ook mogelijk dat - wanneer de mens dus geleerd heeft zijn innerlijk zover te beheersen - hij ook zal leren de materie te regeren, zoals b.v. de geest dat kan doen in b.v. een astraal gebied. Het scheppen en afbreken van vormen in de materie moet tenslotte ook voor de mens in de stof mogelijk worden geacht. Fantastisch. Ik weet het, maar niet onmogelijk. Niet onmogelijk, zelfs niet als wij de mogelijkheden extrapoleren uit wat nu reeds is ontdekt, zekere proeven en al wat erbij hoort. Wat dit betreft, mag ik misschien nog iets anders aanstippen.

Het is gebleken dat je onder sommige omstandigheden het schema van een motortje kunt tekenen of van een radioapparaat of zo iets en - wanneer je dat intens genoeg beschouwt - het geval kunt laten functioneren. Het reageert, het werkt. De eenvoudigste methode is deze, als je het zelf ooit wilt proberen; Teken eens een batterij en teken daaraan een spoel met gelijkstroom. Concentreer u daarop en zet er een magneetnaald naast. Als u het goed doet, dan zult u zien dat de naald zich langs de plus-min-lijn legt; ze legt zich parallel aan het spoeltje, dat u hebt getekend. En toch is dit ding op zichzelf helemaal niet magnetisch, er zit geen ijzer in, enz..

Wat ik vertel is alweer een proef, die genomen is en nog niet verklaard kan worden. Het klinkt fantastisch, maar het is reeds in deze dagen beperkt bewijsbaar. Niet iedereen kan het, maar er zijn er die het kunnen. Is het dan niet redelijk, vrienden, aan te nemen dat een algehele stoffelijke omwenteling in zeer korte tijd kan worden bereikt? En als wij dat, aanvaardbaar achten, dan trekken wij daaruit automatisch de conclusie, dat de technische ontwikkeling van deze dagen vermoedelijk zeer snel in verfijning zal toenemen, enz. enz., maar dat zij dan tevens in feite een scholing voor de komende mens betekent, zodat die het weer zonder al die ingewikkelde apparaten zal kunnen stellen. (Vertelt u dat s.v.p. niet aan de fabrikanten, anders gaan ze proberen de zaak onnodig ingewikkeld te maken!)

Nu heb ik hier een erg futuristisch en fantastisch wereldbeeld geschilderd van wat zal komen. Maar als wij even nadenken, dan moeten wij ook toegeven, dat alles, wat wij hebben verteld, in deze dagen eigenlijk reeds in beginsel aanwezig is. Alles wat in deze dagen in beginsel bestaat, kan zich later ontplooien. Wat in deze dagen niet in beginsel bestaat of in beginsel teniet wordt gedaan, zal zich nooit kunnen ontplooien. Mijn beeld is aardig en misschien voor velen van u ook attractief. Maar die attractiviteit bestaat uit het feit, dat het eens werkelijkheid zou kunnen zijn. Dat wil niet zeggen, dat het eens werkelijkheid wordt. De mensen zullen zelf bepalen, of zij deze mogelijkheden inderdaad zullen realiseren; of zij inderdaad alle mogelijkheden, die zij hebben op technisch maar vooral op menselijk en humanistisch terrein, zullen verwerkelijken. Want, vrienden, vergeet één ding niet: want je in de toekomst wáár wilt hebben, moet je beginnen nú waar te maken. En alles wat wij hebben opgesomd, stamt ten slotte uit het experiment. Het experiment, dat - laat ons eerlijk zijn - ons nogal eens een klein beetje ellende veroorzaakt.

Natuurlijk, er zijn grote maatschappijen geweest, die wat in de ontwikkeling van transistors hebben gezien. Maar voor men zover was dat men het principe wilde aanvaarden, heeft het heel lang geduurd. Bijvoorbeeld, wie denkt u dat de uitvinder is van de kleurentelevisie? Weet u het niet? Dat was mijnheer Nipcow (?), de man die ook de eerste televisie uitvond. Maar om bepaalde redenen wilde men dat niet en daarom is de zaak anders gegaan! Men vindt bepaalde dingen eenvoudig niet aanvaardbaar. Men meent dat het te grote omwentelingen brengt of dat het te grote beleggingen zal vergen; of men denkt dat men in conflict zal komen met. ... en noem dan maar enige belangengroepen op..... en dan is het van de baan. Elk experiment dat wordt genomen is in feite een experiment, dat tegen de geldende belangen ingaat. Vergeet dat niet! Elk experiment, elke werkelijke vernieuwing, komt voort uit een trotsering van de bestaande condities en meningen. Dat is altijd al zo geweest en in deze tijd zal dit nog meer dan voorheen gelden.

Deze dagen zijn de dagen van het experiment, vrienden. En dat experiment kan niet alleen worden volvoerd op grond van een zuiver zakelijk standpunt. Want de mensen, die zakelijk denken in deze dingen, die logisch proberen te denken op stoffelijke basis, lopen vast, omdat zij moeten op tornen tegen een wereld, die zij menen niet te kunnen overwinnen. De menselijke logica loopt vast. En de wetenschap dienen om der wetenschap, wille, ach, dat wordt steeds minder. Vroeger genas een dokter in de eerste plaats om te genezen. Tegenwoordig is het zo, dat wanneer u niet vlug betaalt, hij u misschien nog een deurwaarder op uw dak zal sturen ook. Ik overdrijf misschien, maar het tekent mijn mening. Vroeger was het zo, dat iemand als ambtenaar zich de dienaar voelde van de gemeenschap. Tegenwoordig menen ze, dat de gemeenschap er alleen maar is om de ambtenaar van zijn salaris te voorzien. Overdreven, natuurlijk; en het is niet altijd zo. Maar de mentaliteit, die hieruit in steeds sterkere mate blijkt, is wel degelijk reëel. Wat zoudt u zeggen van het volgende waar gebeurde. Een jongeman, 18 jaar oud, gaat werken. Zijn ouders vragen hem een derde van zijn inkomentje, dat nog heus zo hoog niet is, af te geven als vergoeding voor kost en inwoning. Waarop het jonge mens opmerkt: "Zijn jullie nu helemaal belazerd! Jullie hebben toch de plicht mij tot mijn 21^e jaar te onderhouden." Woordelijk. Een mentaliteit, vrienden, een mentaliteit die probeert al het bestaande uit te buiten voor zichzelf, maar die het experiment niet durft wagen.

Gelukkig, dat er enkelen zijn, die het experiment toch wagen. Gelukkig, dat er mensen zijn, die - al moeten ze misschien 10, 20 jaren worstelen, voordat ze hun kleine uitvinding tenslotte gerealiseerd zien - durven doorgaan met een vernieuwing. Gelukkig dat er - ondanks alle strijd

daarover - mensen zijn, die in ieder geval de moeite nog willen nemen, te proberen een nieuw soort motor te ontwikkelen; zelfs wanneer het kapitaal tracht dat te vertragen. Gelukkig, dat er mensen zijn, die ook in hun eigen leven, in hun eigen geestelijk leven bereid zijn tot het experiment, het afwijken van het algemeen geldende. Omdat zij - na lange overdenking, en na lang in zichzelf te hebben gezocht - tot de conclusie zijn gekomen, dat dit de juiste weg is om een vernieuwing te bereiken.

Ik denk niet, dat al die experimenten zullen slagen. Maar al wat ik u heb gezegd en afgeschilderd en veel meer dan dit, ook op geestelijk terrein, is afhankelijk van het zoeken naar een werkelijke vernieuwing, van de moed van de mens van heden om te experimenteren; om tegen de gangbare mening in te gaan; om desnoods het risico te nemen dat men hem voor een communist houdt, indien hij meent, dat hij bepaalde dingen, die dáár geschieden, goed moet achten. Die desnoods moet aannemen dat men hem een dwaas, een idioot of een krankzinnige noemt, indien hij meent dat wat in hem leeft waar is. De moed om voor jezelf waar te zijn, het experiment te wagen a.h.w. zal bepalen wat er in de toekomst wordt verwerkelijk. En dat experiment mag nooit een voortzetting zijn van het oude alleen. Een experiment kan uit het oude voortkomen, maar het moet altijd een nieuwe waarde introduceren. Een nieuwe beleving, een nieuwe mogelijkheid, een nieuw gebeuren.

Op geestelijk terrein, op stoffelijk terrein, technisch en anderszins is het experiment in deze dagen zo belangrijk, dat ik niets belangrijkers kan bedenken. En daarom wil ik in het einde van dit korte betoogje er nog even de nadruk op leggen, dat Aquarius natuurlijk vernieuwing brengt, maar dat het de mens is, die met zijn zoeken en zijn experimenteren zelf bepaalt, wat van de vernieuwing in korte tijd werkelijkheid wordt. Dat het de mens is, die in zekere, mate beslist over eigen ondergang of vooruitgang, geestelijk en stoffelijk.

Ik wil er graag op wijzen, vrienden, dat in feite ook u het in eigen hand hebt, of u een vernieuwing ondergaat, of u die nieuwe komende krachten enz. enz. in uzelf ervaart als iets goeds, of dat u in onbegrip en vasthoudendheid aan het oude ten onder gaat. Het is uw keuze, wat morgen werkelijk zal worden. Het is uw daad, die de geschiedenis van morgen bepaalt. Het is uw inzicht in uw eigen wezen en mogelijkheden, dat zal uitmaken, of uw leven belangrijk was, of u als mens en als geest bijdraagt tot de vernieuwing of als een dood gewicht of zelfs een tegenstander uzelf in bittere geestelijke strijd zo dadelijk zult vernietigen om te erkennen: "Al wat ik gedaan heb op aarde was niets" en terug te keren om met veel moeite te herstellen datgene wat en waar u hebt gefaald. Het is uw eigen zaak.

De wereld brengt veel technische vernieuwing op allerhande terrein, maar het zijn de mensen, die er toe bijdragen dat ze tot stand komen. En daarom, vrienden, zou ik ook u willen vragen: Wat is er voor u mogelijk als vernieuwing, als experiment, innerlijk en uiterlijk? Hoe kunt u volgens uw innerlijk voelen, uw weten en uw erkennen, een nieuw element brengen in uw eigen leven en daardoor ook in de wereld? Het lijkt onbelangrijk, maar het kan misschien beslissend zijn voor heel veel dingen, die groter zijn dan al de vernieuwingen, die ik hier heb opgesomd.

HARMONIE

Harmonie: het samenklinken van klanken en van zielen, met elkaar versmolten.

Harmonie: de goddelijke Kracht weerkaatst en teruggezonden als een zonnestraal in de spiegel, kerend licht tot licht, geest en mens.

Plicht erkend, gewend tot uiterlijkheden en toch weer geworden tot diep in het heden "ik" begraven, zich laven aan een onbekende kracht.

Harmonie: het in jezelf beseffen van eenheid, ongekend, waarin je door het verheffen van het innerlijk jezelf niet bent en toch jezelf kent opnieuw. Jezelf voelt gedragen en toch gelijk weer durft te wagen de voet te zetten op een pad, dat je nimmer dorst betreden.

Harmonie: het heden zonder einde; het nu, waarin God spreekt en toch het "ik" niet breekt onder het geweld van Zijn stem.

Harmonie: het einde van verwijten; het einde van de nutteloze strijd, waarin het "ik" zich oplegt als wet aan wereld en aan werkelijkheid. Beseffen van het ware bestaan en zonder je daartegen te verzetten, opgaan in de hoogste kracht. De hoogste macht doen weerklinken en weerkaatsen in jezelf, totdat ze uit je spat als vonkend vuur, voor allen zijn een licht. Dat is de harmonie.

In ons verricht een grote kracht haar werk. En wie haar wel beseft, hij wordt tot klank in een melodie, waarmee de schepping zingt het lied dat is het eerste woord, dat is de laatste klank, het wezen van de Schepper - een lied van lof en dank en 's Heren naam tezaam.

Dat is de harmonie, die in het "ik" ontstaat, wanneer 't weet saam te gaan met al wat groot is, al wat leeft en zich aan al vrijwillig geeft, opdat het Al in 't "ik" zal spreken.

Ik hoop, dat ik daarmee in mijn improvisatie over harmonie iets heb kunnen toelichten van wat het is. Ware harmonie is niets anders dan een eenheid, waardoor je jezelf zijnde gelijktijdig bent meer dan jezelf. Een vermogen, waardoor hoogste kracht en eigen wezen tot eenheid worden en het "ik" zijn wil terzijde legt om, het hoogste zich te doen uiten.

Harmonie is de weerkaatsing van de oneindigheid, waardoor de mens in waarheid is: geschapen naar Gods beeld en aangezicht.